

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 24.
VIII. évfolyam, 282. szám.

Kedd

VAN ZEELAND újabb békeközvetítésre akarja rábírní Rooseveltet

Az ankarai egyezmény a görög és jugoszláv sajtó megvilágításában — Hitler visszaadja a szlovákoknak a lengyelek által elvett területeket — Zavoros a távoli keleti helyzet — A lívánok körletlenül veszik át Vilna városát és környékét

Göbbels példátlanul éles rádióbeszéde Churchill ellen

(ANKARA.) (Havas.) A Törökország Anglia és a Törökország Franciaország között megkötött egyezménynek továbbra is nagy mértékben foglalkoztatják a nemzetközi sajtót. A már részletesen ismert angol, olasz, orosz, német, francia véleményeken kívül most válnak ismeretessé azok a méltatások, amelyekkel az egyes kisebb, semleges államok lapjai a szerződés megkötését kísérik. A görög sajtó idevágó

hasábos cikkei a következő címek alatt jelennek meg: „Az ankarai egyezmények biztosítják a békét a Balkánon.” „Több kisebb nemzet áll Törökország mögött.” „Sokan figyelik a török akciót.” Ezekből megállapítható, hogy a görög lapok továbbra is nemzetközi hatásnak minősítik a megállapodás megkötését.

Jugoszlávia lapjai a szerződés megkötésében nem látnak különösebb hatást, de ugyanakkor

rendkívül nagy jelentőségének ítélik meg az itáliai magatartást és ígézet adnak annak az elhangzott véleménynek, hogy a Balkán és a Földközi-tenger békéje Itália hatóság közreműködése nélkül egyszerűen elképzelhetetlen.

A spanyol sajtó a legmelegebb Itália iránti rokonszenv fűti akkor, amikor szintén Róma szempontjából mérlegeli az esemény jelentőségét. Külön kiemelhető az A. B. C. megállapítása, hogy

Anglia a szerződéssel éket kívánt verni a Harmadik Birodalom és Oroszország között, de ez a kísérlet eredménytelen maradt.

Végül felemlíthető még az argentin sajtó magatartása is. A Buenos Airesben megjelenő lapok szó szerint közlik az Izvestija és a Giornale d'Italia cikkeit, amelyek a kérdéssel foglalkoznak, majd a leghatározottabban ellenséges hangnemet ütnek meg Angliával szemben, amit a Falkland szigetek körül támadt kérdéssel lehet magyarázni.

**HITLER NYILATKOZATA
A SZLOVÁK KÖVET ELŐTT**

(BERLIN.) (DNB) Hitler vezér és kancellár tegnap kihallgatáson fogadta Cermak szlovákiai követet és előtte kijelentette, hogy

a Harmadik Birodalom a történelmi és az etnográfiai követelmények figyelembevételével mellett Szlovákiához csatolja a Lengyelország által annak idején elvett tót területeket.

A német sajtó megjegyzi, hogy a

Dr. Göbbels rádióbeszéde

(BERLIN.) (DNB) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter tegnap az összes német, cseh, morva és lengyel leadókon át közvetített beszédet mondott, amelyben feleletadásra szólította fel Winston Churchill angol tengerészügyi minisztert az Athenia elcsúszására vonatkozó amerikai vádlomásokkal szemben. Beszéde végén dr. Göbbels hangsúlyozta, hogy a Harmadik Birodalom nem engedni agyonhallgatni az ügyet, amely ma már nem Winston Churchill magánkérdése, hanem Nagybritanniáé is, ahol magas állást tölt be. A német leadóállomások bejelentették, hogy dr. Göbbels beszédét angol, olasz és francia nyelven is közvetítették.

**GÖBBELS VÁDJAI
CHURCHILL ELLEN**

(BERLIN.) (Rador.) Göbbels miniszter rádióbeszédében nyílt kérdést intézett Churchillhez, az angol tengerészeti első admirálisához az Athenia elcsúsztatásával kapcsolatban. Ha az ellene elhangzott súlyos vádak ellenére Churchill a hallgatás fegyverével kísérné meg a védekezést, úgy ez kétségtelenül bizonyítja bűnösségét és beigazolást nyer az a német állítás, hogy „Churchill tevékenysége és személye európai veszedelem lett”. Tévedett azonban Churchill, amikor azt hitte, hogy az Athenia megtorpedóztatásával Amerikát belekavarja a háborúba, amint azt az 1917. évben tette.

Nekünk azonban kétségtelen és megdönthetetlen bizonyítékaink vannak, többek között Anderson amerikai állampolgár személyében is, hogy az Athenia angol angol torpedóromboló részéről leadott harmadik lövés után süllyedt el. Kíváncsiak vagyunk ezek után, hogy Churchill lord mit fog válaszolni az érdektelen amerikai szemtanu súlyos bizonyítékát? — fejezte be beszédét Göbbels miniszter, aki a következő kérdésekre kér sürgős választ:

Führer határozata Németországban általános tetszést aratott.

ÓRIÁSI ÖRÖM SZLOVÁKIÁBAN

(POZSONY.) (Szl. T. I.) Hitler kancellárnak az a nyilatkozata, hogy az annak idején Lengyelország által elvett tót területeket visszacsatolják Szlovákiához, óriási örömet keltett az egész országban. Mach Sándor propagandafőnök ebből az alkalomból nagy beszédet mondott, amelyben háláját fejezi ki a Harmadik Birodalom nagylelkű tetteért és hangsúlyozta, hogy

a nyugati front harca Szlovákia harca is, mert a tót nép a legnagyobb örömmel fogja üdvözölni a német fegyverek diadalmát.

**RIBBENTROP KEDDEN
BESZÉLNI FOG**

(DANZIG.) (DNB) Ribbentrop német külügyminiszter kedden Danzigban nagyobb szabású beszédet fog tartani, amelyet este negyed tíz órai kezdettel (romániai időszámítás) az összes német leadóállomások közvetítenek. A beszéd iránt már is általános érdeklődés nyilvánul meg nemzetközi körökben.

1. Miért állította az angol hivatalos jelentésben Churchill azt, hogy az Athenia német tengeralattjáró süllyesztette el, amikor jól tudta, hogy az Athenia három angol torpedóromboló süllyesztette el?

2. Miért akarta elhíttetni, hogy az állítólag német tengeralattjáró által megtorpedózás után az Athenia hajó még 14 óráig a víz felszínén volt, holott a Royal Oak angol páncélos hajó néhány pillanat alatt elsüllyedt már az első torpedólövés után?

3. Kik azok az angol szemtanúk és honnan vették őket, akik az angol rádióban azt a vádat emelték, hogy az Athenia német tengeralattjáró süllyesztette el, holott Henderson amerikai állampolgár most eskü alatt tett vallomásaiban állítja, hogy három angol torpedóromboló adta le a lövéseket az Athenia?

4. Miért hallgat most Ön, Churchill lord, az amerikai állampolgár vallomása után, holott az Athenia elcsúsztatása idején nagyon is sokat beszélt erről a kérdéssel. Megijedt talán eljárásának következményeitől? Megijedt, mert most már az egész világ tudja, hogy nem német tengeralattjáró süllyesztette el az Athenia. Az egész világ tudja, hogy az Athenia az Ön eljárásának lett az áldozata és tudja azt is, hogy ki a bűnös ebben az átlátszó manőverben. Az Ön mostani hallgatása az amerikai Anderson vallomása után azt bizonyítja, hogy Ön egyike a modern történelem legnagyobb elferdítőjének és csalójának. Közismert az is, hogy az Athenia gépházában Ön pokolgépet helyeztetett el, ez robbant fel és mert ez a robbanás nem süllyesztette el a hajót, volt kénytelen a harcban angol torpedóromboló a lövéseket leadni, mert különben a súlyosan megsérült hajót be lehetett volna vontatni valamely kikötőbe és ekkor kiderült volna az előre elkészített manőver. Bármely más országban, ha egy mi-

niszter ellen érdektelen nagyhatalom állampolgárai részéről olyan súlyos és bebizonyított vádak hangzottak volna el, mint Ön ellen, már régen lemondott volna magas állásáról, amelyre Ön, Churchill ur, csak szégyent hozott. És ezek után a megdönthetetlen megállapítások után, amelyeket a világ összes rádióállomásain keresztül nyíltan az Ön arcának szegeztek, Churchill ur, a haditengerészet minisztere, az egész világ várja most az Ön választ — fejezte be Göbbels miniszter rádióbeszédét.

VAN ZEELAND AMERIKÁBAN

(WASHINGTON.) (United Press.) Van Zeeland, volt belga miniszterelnök tegnap Washingtonba érkezett és kihallgatáson fog megjelenni Roosevelt köztársasági elnökkel, aki előtt ismertetni fogja az európai helyzetet. Beavatottak szerint Van Zeeland arra akarja rávenni az elnököt, hogy újabb intervencióval igyekezzék a hadviselő felek között békét közvetíteni. Van Zeeland állítólag tudja azokat a feltételeket, amelyek mellett a Harmadik Birodalom eddigi sikerei ellenére is hajlandó lenne békét kötni. Viszont birtokában van azoknak az ellenjavaslatoknak is, amelyeket Anglia és Franciaország tenne egy komoly béketárgyalás esetére.

Az amerikai sajtó nem sok reményt fűz Van Zeeland vállalkozásához és inkább érdekesnek, mint szenzációs-nak ítéli azt. Arról, hogy kinek a megbízásából utazott a volt belga miniszterelnök az USA-ba, egyetlen lap sem tesz említést.

**FRANCIA FÉLHIVATALOS
MAGYARÁZAT A HADI-
HELYZETRŐL**

(PÁRIS.) (Havas.) A szűkszavú francia hadijelentéseket magyarázó félhivatalos közlemény a következő magyarázatot adja:

— Az utolsó napokban a harc vonalon különösebb hullámozás alig volt tapasztalható. Mindössze az említésre méltó, hogy a brit csapatok elfoglalták kifejezett helyeiket. Az idő továbbra is esős, ami nagyban akadályozza a hadműveletek kifejlődését. Ezt gátolja a Mosel, a Saar és a Rajna áradása is, ami tagadhatatlanul gondot okoz a két hadviselő fél csapatparancsnokságainak.

LÉGIPIRÁDÓK ANGLIÁBAN

(LONDON.) (Reuter.) Vasárnap délután két német repülőgépet észleltek Skócia délnyugati partja felett. Egyet közülük a brit admirálisát jelentése szerint lelőtték, egyet pedig megfordulásra kényszerítettek. Ennek megfelelően elhelyezett két izben is volt légi pirádó, bár a német gépek nem kíséreltek meg bombatámadásokat. Londonból közlik azt is, hogy egy német hajó a dán partok közelében aknára futott és elsüllyedt. Legénységét azonban sikerült megmenteni.

**ELUTAZOTT MOSZKVÁBA
A FINN DELEGÁCIÓ**

(HELSINKI.) (Reuter.) A finn küldöttség Paasakivi stockholmi finn követ vezetésével tegnap ismét elindult Moszkvába. A küldöttséget a pályaudvar előtt hatalmas, nemzeti

dalokat éneklő tömeg bucsuztatta. Az angol távirati iroda jelentése szerint a finn államban nyugodtabb és bizakodóbb a hangulat és a sajtó is azt írja, hogy remélhetőleg sikerülni fog a bonyolult kérdést békésen megoldani. Külföldi körökben biztosra veszik, hogy

Finnország hajlandó lesz széleskörű gazdasági egyezményt kötni, amit az igazol, hogy a küldött-séggel együtt most a finn pénzügyminiszter is elutazott Moszkvába. Arra is hajlandó, hogy bizonyos területi engedményeket tegyen megfelelő területi kárpótlás ellenében, arra azonban semmi körülmények között sem hajlandó, hogy a Balti-államok mintájára kölcsönös védelmi egyezményt kössön, mert az ellenkezik semlegességi politikájával.

Helsinkiből jelentik azt is, hogy Erko külügyminiszter ma este rádióbeszédet fog tartani, amelyben nyugalomra és hidegvérre inti az ország lakosságát és ismerteti a stockholmi konferencia részleteit.

BEFEJEZÉS FELÉ KÖZEL- LEDNEK A NÉMET-OROSZ KERESKEDELMİ TÁRGYALÁSOK

(BERLIN.) (DNB) Ritter meghatalmazott miniszter tegnap, miután a német-orosz kereskedelmi tárgyalásokat a megfelelő mederbe terelte, jelentéstételre visszatért Berlinbe. Moszkvában maradt azonban Schnurre követ és az egész német delegáció, amely most dolgozza ki a részleteket a szovjet szakértőkkel. A szerződés megkötését e hét végére várják. Moszkvából közli a Tass, hogy Tevosian szovjet kereskedelmi népbiztos vezetésével orosz gazdasági delegáció indult el Berlin felé a párhuzamos megbeszélések folytatására.

A SZOVJET VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass jelentése szerint az oroszországi választások eredményét nagy örömmel és lelkesedéssel vették tudomásul Lenin-grádban. A tegnapi napon számos helyen nagyszabású gyűlést tartottak nagy munkástömegek részvételével. A mostani választások eredményét az orosz szovjet vezetői az ipari munkás-ság értékes győzelmeként könyvelik el.

„MINDEN ALAPOT NÉL- KÜLÖZNEK”

(PÁRIS.) (Rador.) A párisi lengyel nagykövetség a következő hivatalos jelentést adta ki: „A lengyel hadsereg soha sehol sem használt a lengyelországi háború idején a németek ellen robbanó vagy mérgező gázokat. A Lengyelországgal szövetséges hatalmak soha sem szállítottak a lengyel hadsereg részére ilyen harci eszközöket. Azok a német nyilatkozatok és jelentések, amelyek Angliát vádolják azzal, hogy robbanó vagy gázbombákat szállított volna Lengyelországnak, valótlank és minden alapot nélkülöznek.

A KELETI FEHÉR OROSZ ÉS A DÉLUKRÁN VÁLASZTÁSOK

(MOSZKVA.) (Tass.) Az orosz hadsereg által birtokba vett keleti fehér orosz területen és délnyugatukrajnában tegnap tartották meg a választásokat, amelyek a legnagyobb rendben mentek végbe. Különösen esemény sehol sem történt. Fehéroroszországban és Délnyugatukrajnában is megválasztották képviselővé Sztalint, aki két helyen jelöltette magát.

BRIT MUNKÁSMOZGALOM A 70 ÓRÁS HÉT ELLEN

(LONDON.) (Reuter.) A Daily Workers nevű munkáslap közli, hogy a bányamunkás szakszervezetek vezetősége ülést tartott, amelyen tiltakozott a szombat délutáni és a vasárnapi munka ellen. A lap kijelenti, hogy a szakszervezeti vezetőség mindent elkövet oly irányban, hogy a heti 70 órás munkaidő bevezetését megakadályozza.

A LITVÁN SAJTÓ A SZOVJETRŐL

(KAUNAS.) (Lita.) A litván sajtó Vilna ünnepélyes átvételével kapcsolatban hosszú cikkekben emlékezik

meg Szovjetország segítségéről, amely nélkül, amint hangsúlyozza, aligha jutott volna Litvánia Vilnához vér nélkül, holott ehhez a városhoz a történelmi és az etnográfiai helyzet alapján feltétlenül joga van. Az egyik lap „A történelem útja” című cikkében azt írja, hogy

Vilna város közeli átvétele különös gondolatokat ébreszt minden hazáját szerető litván polgárban, mert lehetetlen elfelejtetni, hogy a Szovjet mennyire meleg érdeklődést tanúsított mindig Litvánia irányában és milyen nagylelkűséggel ajánlotta fel Vilnát, holott a kaunasi kormány aligha erőszkolhatta volna ki annak átadását. Ezt a litván nép nem felejtetheti el és nem is fogja elfelejteti soha.

A FALKLANDI PROBLÉMA
(BUENOS AIRES.) (United Press. A

Falkland szigetek visszacsatolását célul kitűző argentin bizottság tegnap kezdte meg működését Buenos Airesben. Első ülésén kimondotta, hogy az egyelőre fővárosi jellegű szervezkedést ki fogják terjeszteni a vidékre is, ahol fiókszervezeteket állítanak fel abból a célból, hogy az egész argentin népet felvilágosítsák arról a sérelemről, amely a köztársaságot akkor érte, amikor Anglia minden történelmi jog ellenére és kizárólag földrajzi okok miatt egyszerűen rátette kezét a Falkland szigetekre. A bizottság pontos munkatervet dolgozott ki, amelybe belekapcsolta a hivatalos jellegű rádióadóállomást is oly célból, hogy Argentina álláspontját a latin amerikai államok minden tagjával állandóan közölhesse. Buenos Aires-i brit körökben a mozgalmat aggodalommal figyelik.

URANIA MOZGO

1. A HAZÁÉRT

aktuális témát feldolgozó izgalmas film
Fősz.: Errol Flynn, Basil Rathbon.

SENZÁCIÓS DUPLA MŰSOR!

2. KALAND PÁRISBAN

zenés vígjáték, fordulatos cselekményekkel. Fősz.: Fernand Gravey, Joan Blondel.

Nem világos a keleti helyzet

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz távirati iroda a keleti helyzettel kapcsolatban közli, hogy

az mindennek nevezhető, csak világosnak nem. Állítólag tárgyalások vannak folyamatban Tokió és Moszkva között, de ezzel szemben feltűnő az, hogy mindkét állam sajtója állandó harcban áll egymással.

A Stefani közli a Domei azon jelentését is, amely szerint

Halifax lord külügyminiszter kijelentette, hogy Anglia nem kíván beavatkozni a keleti kérdésbe, de ugyanakkor az USA nagyon energikus hangon kezdte képviselni a nyugati fehér hatalmak érdekeit Kínában. Ezt igazolja Grew amerikai nagykövet éles hangú nyilatkozata, amely szemmel láthatólag az angol és a francia álláspontot is képviselte. Igaz — írja a Stefani külpolitikai rovatvezetője — hogy az USA hivatalos nyilatkozatában szépen igyekezett Grew éles hangját, de ez nem sikerült.

CSANG-KAI-SEK SZEMLE- UTJA ÉS TÁRGYALÁSAI

(CSUNKING.) (Reuter.) Csang-Kai-Sek marsall, amint a kínai China Mail közli, rövidebb szemleutat tett repülőgépen, amely után Csunkingba visszatérve kihallgatáson fogadta a csunkingi angol, orosz és az amerikai kö-

veteket. Ezek előtt a marsall kijelentette, hogy

Japán erőszakos fellépésére mindaddig erőszakkal felel, amíg a hódítókat az ország területéről ki nem veri. Azok a hírek tehát, amelyek szerint Kína hajlandó a békére, nem felelnek meg a valóságnak.

RÉSZLETEKBEN VESZIK ÁT VILNÁT

(KAUNAS.) (Rador.) A DNB jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos közölte vasárnap Litvánia moszkvai kövétel, hogy a szovjet kormány azt szeretné, ha Vilnának az új főváros átvétele fokozatosan történne meg. A megegyezés erre vonatkozólag létre is jött és a litván hadsereg vasárnapról hétfőre virradólag át is vette Vilna, az új főváros egy részét.

NÉMET REPÜLŐKET LÖTTEK LE AZ ANGOLOK

(LONDON.) (Rador.) Öt német repülőgép tegnap támadást intézett egy angol hajó ellen. A támadó gépek pilótái közül ötöt — az angol tájékoztató minisztérium jelentése szerint — kimentettek a tengerből. A pilóták közül 2 súlyosan sebesült volt. Ezeket egy halászhajón találták meg. A másik három pilóta szintén a halászhajóra menekült abból a kaucsuk csónakból, amellyel megkísérelte a menekülést és amellyel a halászbárka vétenül találkozott.

A nyugati hadszíntér helyzete

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelntése szerint a német csapatok az új állások elfoglalása után ismét kísérletet tesznek arra, hogy pontos tájékozódást szerezzenek a francia erődítési vonalról, amelyet csak nagy körvonalakban ismernek a felderítők jelentései alapján. Az a közelharc és járőrtevékenység, amelyről a vasárnapi német jelentés is megemlékezik, szintén a francia állásokról való tájékozódás szerzését célozza, továbbá azt, hogy a német haderő élénkebb tevékenységével befolyásolni és meggyorsítani igyekeznek a német kormány részéről kifejtett élénk diplomáciai tevékenységet is.

HAZAREPÜLT ANKARÁBÓL A BRIT-FRANCIA KATONAI DELEGÁCIÓ

(ANKARA.) (Havas.) A Weygand és Webel tábornokok vezetése alatt álló brit-francia katonai bizottság tegnap befejezte megbeszéléseit és hazautazott Párisba. A delegációt a repülőtéren hivatalosan bucsuztatták.

S. O. S.

(MANILLA.) (Rador.) A News Matilde hajó kétségbeesett segélyjeleket adott le, mert az azonnali elsüllyedés veszélye fenyegeti kínai vizeken. Angol körökben kijelentették, hogy ilyen nevű angol hajót nem ismernek és va-

A RÉGI BARÁTSÁG JEGYÉBEN

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A Stefani hírszolgálati iroda helsinkii tudósítója jelenti, hogy Oroszország valószínűleg kétoldali katonai szerződést fog felajánlani Finnországnak, amit azonban az aligha fog elfogadni. Igen érdekesen ír a tudósító Tanner finn pénzügyminiszter szerepéről. Szerinte a pénzügyminiszter nem azért utazik Moszkvába, mert ott különleges gazdasági tárgyalások kerülnének sorra, hanem azért, mert Sztalinnak személyes jó barátja. Amikor 1905-ben a forradalmat leverték, Tanner szintén a Lenin-párt zászlója alatt küzdött a cári uralom ellen. Ekkor ismerkedett meg Sztalinnal, aki 1917-ben a szovjet megbízottjaként Helsinkiben járt és ott felújítva a régi barátságot, írásban kötelezte magát arra, hogy a Szovjet tisztelni fogja Finnország függetlenségét és területi épségét. Tanner most Sztalinnak ezt a sajátkezűleg írt levelét viszi magával Moszkvába.

„HA ITÁLIA FELISMERI A MEGÁLLAPODÁS JELENTŐ- SÉGÉT”

(ANKARA.) (Dunaposta.) A török sajtó még mindig igen részletesen foglalkozik a brit-török és a francia-török egyezményekkel. Az egyik lap vezércikkében azt írja, hogy a szerződés csak akkor lesz azonban tényleg jelentőségteljes, ha Olaszország nem tanusít azzal szemben elutasító magatartást. Amennyiben Itália úgy vélné, hogy a szerződés — amely eredetileg nem irányul harmadik hatalom ellen — rá nézve sérelmes, úgy igen sok bonyodalmat jelenthet. Abban az esetben azonban, ha Itália felismeri a megállapodás jelentőségét: a békére való törekvést, úgy egyike lesz az újabb idők legjelentőségteljesebb megállapodásainak.

Rövid távirati hírek

(BELGRÁD.) (AVALA.) Tekintettel arra, hogy Amerika és Jugoszlávia között a távbeszélő forgalmat eddig Londonon át bonyolították le és az a háború folytán most már nehézségekbe ütközik, a jugoszláv és az amerikai postaiügyi hatóságok megállapodtak abban, hogy a távbeszélő forgalmat e hó 22-étől kezdve Román keresztül bonyolítják le.

(WASHINGTON.) (United Press.) Az amerikai német kamara vezetősége panaszt emelt az ellen, hogy az ő levelezését, amelyet európai államokkal folytat a postaforgalmat közvetítő Londonban megcenzúrázzák. Emiatt a jövőben az amerikai német kamara levelezését is Rómán keresztül fogják lebonyolítani.

(HELSINKI.) (DNB.) A finn kormány hozzájárulást akar kérni a parlamenttől ahhoz, hogy egy 500 millió márkás belső kölcsönt vehessen fel hadfelszerelésének további kiegészítésére.

(KAUNAS.) (Rador.) A litván parlament 50 millió litát szavazott meg és bocsátott rendelkezésre a kormánynak abból a célból, hogy azt Vilna város és környéke visszafoglalásának költségeire fordítsa.

(MOSZKVA.) (Rador.) A szovjetkormány rendeletére megnyitották Kiev-Lemberg között a közvetlen vasúti forgalmat.

(WASHINGTON.) (Rador.) Az amerikai Egyesült Államok aranykészlete meghaladja a 17 milliárd dollárt.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia fővárosban tegnap délelőtt 2 óras minisztertanács volt amely kizárólag gazdasági kérdésekkel foglalkozott.

(LONDON.) (Rador.) A brit admirális hivatalosan közönetet mondott annak az északiskóciai városkának, amelynek lakosai a Royal Oak megtorpedozásának áldozatait megmentették és addig, amíg segítség érkezett, mindennel ellátták.

(RÓMA.) (Rador.) Az olasz hajógyárak Triestben ez év harmadik harmadában eddig összesen 25 hajót bocsátottak vízre 164 ezer tonnatartalommal. A 25 hajót tíz állam rendelte meg.

(SZÓFIA.) A bolgár sajtó visszaütötte bizonyos külföldi körök azon állításait, hogy a kormányválságot belső elégedetlenség váltotta volna ki. (RÓMA.) Hivatalosan közlik, hogy Mussolini miniszterelnök ez év folyamán még nem tesz látogatást Aethiopiában.

Soproni szép asszony halálos tragédiája Amszterdamban

(SOPRON.) Megdöbbentő esemény híre érkezett Sopronba az elmúlt napokban. A hollandiai jelentés szerint Lichtmann Gyula doktor volt soproni ezredorvos leánya, aki évek óta Amszterdamban él, két kis leánygyerekével együtt halálos szerencsétlenség áldozata lett. Lichtmann Gyula dr. a világháború alatt az egyik legnagyobb soproni hadikórház parancsnoka volt. Híres szép fiatal leánya ebben az időben már a soproni előkelő társaságok közep pontjában állott.

A szépsége révén állandóan ünnepezt Lichtmann-leány a háború vége felé megismerkedett egy tartalékos főhadaggal, akihez csakhamar feleségül is ment.

Az esküvő után egy hónappal a fiatal főhadnagyot az orosz harctérre dirgálták, ahol egy ütközetben hősi halált halt. Lichtmann Klári, aki mindössze egy hónapig élt férjével, a háború befejeztével közben született kislányával együtt Hollandiába költözött, ahol egy közeli rokonánál keresett vigasztalást.

A fiatal özvegy évekké később másodsor is férjhezment Amszterdamban, ahol rokonának egy közeli barátja, az egyik legnagyobb amszterdami hajóstársaság tisztviselője vette feleségül. Ebből a házasságból a fiatalasszonynak két gyermeke született. Ezzel a két kislánnyal együtt halt meg most Lichtmann Gyula dr. híres szép lánya Hollandiában. Az ideérkezett jelentések szerint a magyar származású asszony két kisleányával villájuk hálósobájában aludt, mikor éjszaka beomlott a mennyezet és az alvó család mindhárom tagja szörnyethalt. A férj és az első házasságból származó fiú aznap hajókiránduláson volt és így menekültek meg a biztos haláltól.

Lichtmann Gyula dr., akit teljesen megtört a borzalmas hír, repülőgépen utazott Amszterdamba leánya és két kis unokája temetésére.

Ausztrália leggazdagabb gyöngyhalászja

Mr. C. B. Alexander gyöngyhalász és kereskedő legújabb birtokvételeivel kapcsolatban érdekes hírek szűrődtek ki ennek az embernek a multjából, valamint arról is, hogy — amit senki sem tudott — az észak ausztráliai partok gazdagabbak gyöngykalóknak, mint ezek hazája: a Perzsa-öböl.

Alexander tizenhat esztendő óta él Észak ausztráliában, még pedig jóformán még felfedezetlen területen. Ő az egyetlen fehér bőrű ma is hatszáz mérföldnyi körzetben. Egészen fantasztikus zsákmányai vannak és például tavaly adott el egyetlen gyöngyszemet — 3200 fontért. Három hónap alatt hétezer font értékű gyöngyöt szedett össze. Ilyen gazdag zsákmányra a Perzsa-öbölben sem volt még példa.

Hatvanháromezer négyzetkilométernyi birtok az övé már s most újra huszazret vásárolt hozzá. Alexander annyira tele van pénzzel, hogy Ausztráliában nemcsak a leggazdagabb gyöngyhalász, hanem általában a legújabb földrész krözusának hívják. Alexander most azt kéri a kormánytól, hogy tekintettel fáradt voltára küldjön expedíciót az északi partvidékre és hivatalosan vegye át az ottani gyöngykalótelepeket. Ezeket Alexander teljesen ingyen óhajta az állam birtokába adni.

— Köszönetnyilvánítás. Ezuton mon dunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem, valamint édesapánk Turcsa Gergely elhunytá alkalmával mélyszéges bánatunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek. Ugyisint a kolozsvári Grafikai Munkások, valamint a „Gutenberg Dalkör” tagjainak hálás köszönetet mondunk. Turcsa-család.

Hatezer NUF gárdista

Ünnepélyes keretek között esküdött hűséget II. Károly király öfelségének

(BUCURESTI.) (Rador.) A fővárosi Diadalkapu közelében lévő Országőrpályán Giurescu, a NUF szervező miniszterének jelenlétében folyt le tegnap a Nemzeti Ujjászületés Frontja gárdatagjainak ünnepélyes esküvője. A Győzelmikaput és az Országőrszervező pályáját ebből az alkalomból az ország címerével, zászlókkal és virágokkal ékesítették fel. A Nemzeti gárda eskütételére felvonult hatezer tagja a legnagyobb rendben és fegyelmettséggel a NUF egyenruhájában jelent meg az ünnepség színhelyén. Az ünnepségen résztvevő előkelőségek és a gárda tagjai néhány pillanattal csendben áldoztak a tragikus módon elhunyt Armand Calinescu miniszternek emlékének, majd az ünnepélyes istentisztelet után a gárda tagjai a következő szöveget esküt tették le:

„Hűséget esküszöm II. Károly király öfelségének. Szeretetet és áldo-

zatkészséget esküszöm az országgal és a román nemzettel szemben. Esküszöm, hogy teljesítem a nemzeti gárda parancsait és alávetem magam rendelkezéseinek. Isten engem úgy segítjen!”

Az ünnepélyes eskütétel után Giurescu miniszter mondott ünnepi beszédet, utalva arra, hogy a gárda tagjai életük egyik ünnepélyes pillanatához érkeztek. Az Isten és az emberek előtt esküdtek hűséget a királynak, fogadalmat tettek a hazaszeretetre, engedelmességet a NUF gárda vezetőivel szemben és megesküdtek arra is, hogy szükség esetén még életüket is feláldozzák a hazáért.

— Örizzétek meg a király öfelsége iránti hűségeteket, rendíthetetlen szereteteket az ő személye és igazságossága iránt — fejezte be nagyhatású beszédét Giurescu miniszter

CAPITOL MOZGO

CSAK 3 NAPIGI!

MARLENE DIETRICH

és HERBERT MARSHALL legutolsó és legragyogóbb filmje

AZ ANGVAL

Uj Paramount világhíradó a legújabb aktuális eseményekkel.

Bestiális mostohaanya borzalmas módon megkinczta 4 éves leánykáját

(DEJ—DÉS.) Bestiális tettet hajtott végre az elmúlt éjjel Dragomir János Anasztasia nevű 29 éves felesége. A férj katonai szolgálatra vonult be és 6 éves János, valamint 4 éves Eudochia nevű leánygyermekét második feleségére, a gyermekek mostoha anyjának gondozására bízta. Az elmúlt éjjel a kisleánya álmában tisztátalanságot követett el. A melléte fekvő mostoha emiatt annyira fejbőszült, hogy kiugorva az ágyból, kirohant a konyhára és annak kemencéjéről a fogóval izzó parazsat vett ki és

a szendergő kisleány altestébe dugta. A szerencsétlen gyermek borzalmas jajveszékeltetésére felriadt álmából János

nevé 6 éves fiutestvére, aki Paul Florica nevű szomszédhoz rohant át és elmesélte, hogy mit követett el leánytestvérkéjével a lelketlen mostoha. Paul Florica és ennek férje azonnal átsiettek Dragomir János házába, ahol borzalmas állapotban találták meg a szerencsétlen leánygyermekét. A szomszédasszony a házban maradt örködni a szerencsétlen leányka felett, a férj pedig a csendőrségre rohant. Ezek azonnal orvost hívtak, aki elsősegélyben részesítette a szerencsétlen gyermeket majd beszállították a kórházba. A csendőrség a tényállás megállapítása után a bestiális asszonyt letartóztatta és átadta a dési ügyészségnek.

BYRD TENGERNAGY

délsarki fölfedező csodálatos életútja

(NEWYORK.) Byrd tengernagy, a világhírű délsarki kutató és felfedező nemrég töltötte be 50. születésnapját. Ebből az alkalomból nemcsak Amerika szerte, de a világ minden tájáról is melege üdvözlésekben és ünneplésben volt része. A tengernagy nem szívesen ünnepeztette magát. Egészen bizonyos, hogy számára sokkal jelentősebb tények voltak azok a pillanatok, amikor átrepülte a két sarkvidéket, átkelt az óceán fölött, majd pedig félévi magánosság után diadallal hazatért a Déli-sarkról. Egy szellemes francia mondás szerint nem az a fontos „mennyit”, hanem „hogyan” él az ember. Az 50 éves Byrd sokat élt és e tekintetben túltett számos kalandvágó emberen. Tizenkét éves volt, amikor egyedül nekiindult egy földkörüli utazásnak. Amikor a tengerészeti akadémia elvégzése után tiszté avatták, a haditengerészet repülőala kulatának egyikébe osztotta be magát. A világháború alatt huszonhét éves volt. Ekkor már igen fontos és komoly megbízásokat kapott feletteseitől. Többek között ő rendezte be az Egyesült Államok legfontosabb légiflotta-támaszpontjait.

A háború befejezését követő zavaros hónapokban egyenesen csodával határos módon menekült meg a haláltól. A Németország jóvátételként szállított Zeppelin-légihajó átvételére kellett volna Berlinbe utaznia, szerencsés véletlen folytán azonban lekészte a vonat-összeköttetést, így a légihajót nélküle indították utnak, amely rövid repülés után negyvenöt főnyi legénységével együtt lezuhant és szenné égett.

A huszas évek elején Byrd megvált a haditengerészettől, hogy teljesen tudományos utazásainak szentelhesse életét. Elsőizben Grönland szigetére vezetett expedíciót, majd több amerikai miliomos támogatásával megszervezte első sarki utazását. Byrd ezredes 1926. áprilisában indult utnak. Szeptember 5-én startolt gépével Floyd Benned pilóta kíséretében az Északi-sark felé, amelyet néhány óras pompás repülés után elért. Tizenháromszor kört írt le gépével a sarkpont felett. Ledobta a csillagos lobogót, azután visszatért álmáshelyére.

A következő évben megszervezte első Délsarki expedícióját. Decemberben érkezett meg két hajójával a discoveri

öbölbe, ahonnan három hónappal később repülőgépen egy sokezer mérföld kiterjedésű szárazföldet fedezett fel. Ross-tenger és a Graham-föld vidékén. Az ismeretlen területet az USA birtokába vette és feleségéről Mary Byrd landnak nevezte el. Erről a nevezetéről expedíciójáról már filmfelvételeket készített, amelyek annakidején bejárták az egész világot. Byrd ezredes 1929 november 29-én indult el azután a Déli-sark átrepülésére. Rettentő hidegben 19 órát volt állandóan 4000 méter magasságban repülőgéppel. Amikor sikerült átrepülnie a rejtelmes délisarkon, amelynek jégcsodáját tiszta időben az ő szeme pillantotta meg először az egész világ ünnepezte. Hoover, az USA akkori elnöke altengernagyi címmel tüntette ki.

Hosszu pihenés után 1933 decembereben indult el Byrd harmadik expedíciójára, hogy a Déli-sarkon geológiai és meteorológiai kutatásokat végezzen. 6 hónapon keresztül nem jött föléle hír. Tudományos eszközei és egyetlen rádiókészüléke társaságában egyedül maradt a végtelen jégmezőn. Rádiója elromlott s nem tudott érintkezni a külvilággal. A távoli telepről csak következő év augusztusában küldhettek utána mentő expedíciót, amelynek tagjai példátlan szenvedések után megtalálták Byrdet.

Erről az expedícióról is filmfelvételek készültek. Felejthetetlenül drámaiak a fimnek azok a jelenetei, amikor Byrdet magára hagyják a jégkúny hóban, amikor a rádiósok hiába próbálnak összeköttetést találni az admirális-sal és amikor végre megtalálják a teljesen kimerült tudóst és szánkón a hajóra viszik. Byrd tengernagy a jégkúny hóból utnak indult egyedül a Déli-sark felé és 150 mérföldre a sarktól hatalmas szenterületeket fedezett fel. Valóságos diadalmenet volt hazatérése. Amerikában: 200.000 négyzetmérföldnyi szénben, vasban és olajban gazdag terület hódított meg az Egyesült Államoknak.

— Akadémiai istentiszteletek. A református theologiai Fakultás disztermében minden vasárnap és ünnepnap déli előtt 11 órakor a reformáció emléknapijától östendőtől (1939 október 31-től december 31-ig) előadások lesznek a következő sorrendben: 1. Október 31. (Reformáció emléknapija). Ésaías 43:18—21. alapján prédikál: dr. Tavaszy Sándor. 2. November 5. Efésus 5:15—20. alapján prédikál: Dr. Imre Lajos. 3. November 12. Efésus 6:10—18. alapján prédikál Várhelyi János püspök. 4. November 19. Filippi 3:7—11. alapján prédikál: Dr. Nagy Géza. 5. November 26. Kolossé 1:9—12. alapján prédikál: Dr. Gönczy Lajos. 6. December 3. (Advent, urvacsoaraosztással). Római 13:11—14. alapján prédikál: Mak-say Albert. Agendázik Várhelyi János, püspök. 7. December 10. Lukács 21:25—33. alapján prédikál: Nagy András. 8. December 17. I. Korintusi 4:1—5. alapján prédikál János Andor. 9. December 24. Filippi 4:4—7. alapján prédikál: László Dezső. 10. December 25. (Karácsony, urvacsoaraosztással). János 1:14. alapján prédikál: Dr. Nagy Géza. Agendázik: Nagy András. 11. December 31. Galata 4:1—7. alapján prédikál: Borbáth Dániel. A perselyes adományokat a szegénysorsu theol. hallgatók segélyezésére fordítják.

— Halálos szerencsétlenség érte a kut körül játszadozó falusi gyermeket. Dési tudósítónk jelenti: A közeli Igrotai községben Muresan Augustin 3 éves fiugyermek az udvaron a kut körül játszadozott. Elvesztette egyensúlyát, fejével lefelé beleesett a kutba. Játzóársai megrémülve közölték a szerencsétlenségét a szülőkkel, akik létra segítségével leemázták a kutba, ahonnan azonban már csak a szerencsétlen gyermek holttestét tudták kiemelni. A halálos szerencsétlenség ügyében a dési csendőrség megindította a vizsgálatot.

TESTEDZÉS

Határtalan lelkesedéssel és hősiességgel ellensúlyozta a román válogatott a magyarok technikai és taktikai iskolázottságát Magyarország - Románia 1:1 (0:0)

(BUKAREST.) Mintegy 30 ezer főnyi közönség előtt, amelynek soraiban megjelent a román közélet számos kiválósága, valamint Bárdossy László bukaresti magyar követ és felesége, a követség tisztikara és a bukaresti magyar kolónia sok tagja, játszották le vasárnap délután a második román-magyar labdarúgó mérkőzést. Az ANEF-pálya a mérkőzésre zászlódíszit díszített. A román színek mellett ott lengte a szél a magyar zászlót is a stadion peremén. A két csapat játékosai Virgil Economu román és vitéz Ginzery Dénes magyar szövetségi kapitány vezetésével szálltak ki a pályára. Mindkét csapat lelkes tapsot kapott, amikor a pálya közepén üdvözölték a közönséget. Ezután a csendő zenekar hangszereire felcsendült a magyar nemzeti imádság, majd a román himnusz akkordjai szárnyaltak magasba, melyeket a közönség felállva, feszes vigyázzban hallgatott végig. A két csapatkapitány ezután virágcsokorral kedveskedett egymásnak. Megejtették a választást, amely a román csapatnak kedvezett. A magyar csapat erős szíllé szemben állott fel. Az olasz Dattilo jelt adott és a két csapat a következő összeállításban szállt harcba:

Magyarország: Boldizsár — Korányi, Bíró — Pázmándy, Sárosi III., Szalay — Kincses, Sárosi dr., Kolláth, Zsengellér, Tóth.

Románia: Pavlovics — Sfera, Negrescu. — Vintila, Răsnaru, Lúpas — Oană Reuter, Spielmann, Bodola, Bogdan.

A magyar csapat a játék elején támadólag lépett fel. Egymásután gördültek a támadások, amelyeket azonban a román vé-

delem leserelt. A 14. percben Sárosi dr. nagyszerű labdát adott Kolláthnak, aki nagy lövést eresztett meg, de Pavlovics jó érzéssel mentett. A következő percben román ellenoffenzíva indult meg. Boldizsárnak többször kellett közbelépnie, hogy a veszélyt elhárítsa. A 34. percben a hatalmas szél ellenére pompás magyar támadás bontakozott ki. Kincses ívelt be adását Zsengellér irítottos erővel küldte kapura, de Pavlovics szögletre mentett. A következő percben a román csapat a közönség „haide România!” buzdítására szép játékkal nyomult fel. A magyar háttérdeken azonban megakadt minden akció. A 37. percben Sárosi dr. kiugratta Zsengellért, akinek bombáját Pavlovics bravúrosan védte. A 40. percben Zsengellér nagyszerű helyzetben elcsúszott és biztos gól vezetett kárba. A következő támadást a románok vezették. Bodola remekül irányított kapura. Boldizsár azonban mint a párdurc vetette magát a labdára. A 42. percben Kincses—Sárosi—Zsengellér összjátékkal nyomultak fel a magyar fiúk. Az akció azonban szögletre csúszott.

Szünet után sem lánghalt a szél, amely a játékosokat fokozottabb munkára bírta. A 3. percben Kincses lerohant, a 16-os sarkáról torpedózott. A labda már majdnem a kapuba surrant, amikor ottermett Sfera és hősiességgel mentett. A 10. percben Bodola félelmetes bombája foglalkoztatta Boldizsárt. A 16. percben már Sárosi dr. küldött kemény löveget a kapura, amely azonban nem robbant. Ettől kezdve a játék kissé ellanyhult. A 31. percben a magyar csapat ismét energikusan támadott.

Kincses Zsengellérhez játszott, aki mint-ha minden keserűségét beleadta volna a sorozatos balszerencse miatt, teljes erőből kapura lött. A labda Negrescunól visszapattant, Tóth azonban ottermett és a hátlóba vágta. Góll! A lelátó közönsége dermedt csendben fogadta az akciót, csak a kis magyar tábor lelkesedett. Az öröm azonban nem tartott soká, mert a 34. percben vehemens román offenzíva indult meg. A labda lábról-lábrás zállt, a magyar védelem pillanatig tévővázott. Ezt az alkalmat használta ki Bogdan, aki kapásból a magyar kapuba vágta a labdát. Egyszerű ellenzés tört ki a nézőkből, percekig zugott a tapsvihár. Ez még jobban fellelkesítette a román csapatot, amely most már egyre veszélyesebben lépett fel. A magyar védelem azonban derekasan állt helyét és az eredmény nem változott.

A mérkőzés befejezése után a közönség viharosan ünnepelte csapatát, de kijutott a tapsokból a magyar fiúknak is. A két küzdőfél mindvégig fair és lovagias harcot vívott egymással.

A román csapat Barátky nélkül is, akit az utolsó pillanatban megoperáltak, egységes játékot mutatott és határtalan lelkesedéssel ellensúlyozta a magyarok technikai és taktikai iskolázottságát.

Egyénileg a román csapatból Pavlovics kapus, Bodola és Sfera voltak jók, míg magyar részről Boldizsár, Sárosi III. és Szalay nyújtottak kitűnő játékot. Kolláth és Zsengellér sokat hibáztak. A tartalékok csak részben váltak be.

Három országos csucs dönt meg a KAC idénnyáró atlétikai versenyén

(KOLOZSVÁR.) A KAC szombaton és vasárnap kitűnő rendezés mellett bonyolította le idénnyáró atlétikai versenyét, amely teljes sportbeli sikerrel végződött. A kitűnő formában lévő atlétáink három országos csúcsot döntöttek meg, de emellett két körületi csúcsot is átadtak a feledésnek. A kétnapos verseny, amelynek pompás, hibátlan megrendezéséért dr. Somodi István elnököt illeti elismerés, részletes eredményei a következők:

500 m.: 1. Kiss György KAC 1 p 06.2 mp. Országos csúcs!

400 m. ifj.: 1. Muzaffer KAC 56.6 mp, 2. Farkas Haggibbor 56.8 mp, 3. Bernát Haggibbor.

800 m.: 1. Grosan KAC 2 p 09.6 mp, 2. Bica Soimii 2 p 11.6 mp, 3. Farkas Haggibbor 2 p 18.2 mp.

1000 m. ifj.: 1. Kiss II. KAC 2 p 52.6 mp, 2. Árkossy KAC 3 p 03.6 mp, 3. Erdős KAC 3 p 06.2 mp.

2000 m.: Kiss György KAC 5 p 44.1 mp. Országos csúcs!

2000 m. ifj.: 1. Kiss II. KAC 6 p 23.8 mp, 2. Nagy KAC, 3. Lób Haggibbor.

5000 m.: 1. Grosan KAC 17 p 55.2 mp, 2. Dimény UEC 18 p 01.9 mp, 3. Nagy KAC.

1500 m. előnyverseny: 1. Grosan KAC (előny nélkül) 4 p 26.7 mp, 2. Lób Haggibbor 120 m. előny) 4 p 29.5 mp, 3. Árkossy KAC (80 m előny) 4 p 34 mp.

200 m. ifj. gát: Br. Bánffy KAC 29 mp. Magasugrás: 1. Bica Soimii 164 cm, 2. Czukor KAC 164 cm, 3. Mészáros KAC 161 cm.

Távolugrás ifj.: 1. Br. Bánffy KAC 627 cm, 2. Czukor KAC 606 cm, 3. Kiss KAC 574 cm.

Hármasugrás ifj.: 1. Czukor KAC 12.45 m, 2. Bresler Haggibbor 12.25 m, 3. Muzaffer KAC 12.08 m.

Súlydobás: 1. Rádassan Soimii 11.74 m, 2. Marin Soimii 11.05 m, 3. Lenart Electrica 10.95 m, 4. Erdélyi UEC 10.31 m.

Diszkoszvetés: 1. Rádassan Soimii 38.46 m, 2. Bíró György KAC 38.10 m.

Gerelyvetés: 1. Stéfán KAC 45.30 m, 2. Bíró György KAC 44.65 m, 3. Erdélyi LEC 38.15 m.

Kalapácsvetés: 1. Bíró György KAC 46.40 m, 2. Lenart Electrica 24.70 m, 3. Rádassan Soimii.

NŐI SZÁMOK:

100 m.: 1. Kirschblum Haggibbor 13.8 mp, 2. Vida KAC 14.4 mp, 3. Nagy M. KAC 14.5 mp.

400 m.: 1. Kirschblum Haggibbor 1 p 07.2 mp. országos csúcs! 2. Nagy M KAC 1 p 13.2 mp, 3. Nagy E. KAC 1 p 14.9.

Magasugrás: 1. Csák KAC 130 cm. Körületi csúcs! 2. Szabópal KAC 125 cm, 3. Vida KAC 113 cm.

Súlydobás: 1. Csák KAC 7.58 m, 2. Xántus KAC 7.08 m, 3. Kertész UEC 6.97 m.

Diszkoszvetés: 1. Xántus KAC 21.95 m, 2. Szabópal KAC 18 m, 3. Csák KAC 17.21 m.

4x100 m.: 1. KAC 60.6 mp.

4x1500 m. ifj.: 1. UEC 19 p 17.4 mp.

Súlyos vereséget szenvedett a KMSC a Román Kupában

(KOLOZSVÁR.) Sodrónypár—KMSC 6:2 (2:1). 500 néző, bíró: dr. Russu. Szép és élvezetes játék után dönt el a mérkőzés sorsa az aranygyőztesek javára. A gólok így estek: 3 p. Cseh 0:1, 14. p. Hragyel 1:1, 26. p. Murza 2:1, 50 p. Murza 3:1, 52 p. Hragyel 4:1, 65. p. Benkő 5:1, 79. p. Schneider 5:2, 81 p. Marin 6:2.

(ARAD.) Gloria—Metalosport 1:1 (1:1, 1:1, 1:1). Százhusz perc után sem dönt el a továbbjutás kérdése.

(MEDGYES.) Sparta—Cement 4:1 (1:0). A tordaiak nem tudták megakadályozni a medgyesiek győzelmét.

(NAGYSZEBEN.) Astra—Elastic 5:0 (1:0).

(SZATMÁR.) Olimpia—Crisana mérkőzést csütörtökön játszik le.

(TURNUSEVERIN.) RMTE—Vointa 2:0 (1:0).

(CRAIOVA.) FC Craiova—Vulturii Textila 3:2 (3:2).

(CHISINAU.) Makkabi—Unirea CFR 10:0 (3:0).

(BRAILA.) FC Braila—Franco Română 7:0 (3:0).

(CONSTANTA.) AC Constanta—Ferroemail 2:0 (1:0).

(PLOES.) Tricolor CFPV—CFR Piski 3:2 (2:0).

(BUKAREST.) Carmen—HTV (Nagy-

szeben) 5:1 (2:1). — Makkabi—Gloria Marasesti 1:0 (1:0). — Viforul Dacia—Turda 4:2 (2:0). — Sosec—Ascam 4:2 (1:0).

László UEC nyeri az Echo tornászversenyét

(KOLOZSVÁR.) Igen szép sikerrel rendezte meg az Echo sportegyesület tornász versenyét az Unitarius Kollégium tornatermében. Meglepetést keltett, hogy az összetett versenyt László, az UEC fiatal versenyzője nyerte, aki 22 tizedpontos ponttal előzte meg a favorit Ludu Remust. A hölgyet versenyt a bájos Kindl Éva nyerte. A verseny részletes eredményei:

Férfiak összetett versenye: 1. László UEC 113.42 pont, 2. Ludu Remus Echo 113.20 pont, 3. Felvinczy UEC 101.65 pont, 4. Pasca UEC 95.33 pont, 5. Perja UEC 94.71 pont, 6. Tarcsafalvi Echo 91.62 p.

Az egyes szereken az eredmények a következők: Ló: 1. László UEC, 2. Pasca UEC, 3. Ludu Remus Echo. Nyújtó: 1. Ludu, 2. Felvinczy UEC, 3. László UEC. Korlát: 1. László UEC, 2. Ludu Echo, 3. Perja UEC. Gyűrű: 1. László UEC, 2. Ludu Echo, 3. Pasca UEC. Talajtorna: 1. Ludu Echo, 2. László UEC, 3. Perja UEC. Lóugrás: 1. Ludu Echo, 2. László UEC, 3. Hirschhorn Echo.

Hölgyek egyéni összetett versenye: 1. Kindl Éva KKASE 56.43 pont, 2. Berkovits Sári Echo 54.02 pont, 3. Bodó Bözsi 52.33 pont.

A kitűnően sikerült verseny mintaszerű megrendezéséért Geltsch szakosztályi elnöke az érdem.

Kolozsvár kerületi bajnokság

Gazdasági Akadémia—UEC 2:1 (2:0). Bíró: Constantinescu. Az akadémiák határozottabbak és egységesebbek voltak, s megérdemelten győztek a széteső játékot nyújtó villamos csapatával szemben. Góllövők: Póp Gligor (2), illetve Pascani.

UAC—Napoca 2:2 (1:0). II. oszt. bajnok, bíró: Kuszalk. Egyenlő erejű ellenfelek küzdötte. Góllövők: Ideges (2), illetve dr. Boldur és Pünkösdi. A második félidőben a bíró kiállított az UAC-ból négy, a Napoca-ból pedig egy játékost.

Ifjúsági bajnokság: Monostor—KMSC 2:1 (1:0). A munkáscsapat kilenc emberrel játszott. — **KAC—Echo 0:0.** A KAC jobb volt, de akciót nem kísért a szerencse.

Pluhár István engedve a közvetve hozzájutott sok kérdésnek, ma délutáni előadása után a színház társalgójában, rajon gőri részére autogram felőrat ad. A Pluhár fényképeket ugyanott 10 lejés áron lehet megvenni.

Vitéz Halassy Olivér súlyos beteg. Budapestről jelentik: Vitéz Halassy Olivér, a világhírű magyar vízpolójátékos súlyosan megbetegedett. Orvosai egyelőre nem tudták megállapítani a súlyos betegség okát. Magas láz és erős végtagfájdalmak gyötörrik a híres vízpolózót, akiknek sorsát aggodással figyelik az egész magyar sporttársadalom.

Németország—Magyarország 270:268. Budapestről jelentik: Vasárnap folyt le a német-magyar kyorstúzező pisztolyverseny amelyet a németek nyertek meg 270:268 pontarányban. A magyar versenyzők teljesen egyenrangú ellenfelei voltak a világ bajnok német csapatának.

NÉMETORSZÁG—BULGÁRIA 2:1 (2:0) Szófiából jelentik: Mintegy 30 ezer néző előtt játszották le a két ország közötti labdarúgó mérkőzést, amelyet csak nagy küzdelem után nyertek meg a németek.

Nemzeti—Szolnoki MÁV 4:3 (2:2). Szolnokról jelentik: A két csapat barátságos mérkőzése nagy harc árán dönt el a Nemzeti javára.

Kulitzy: 49.15 méter! Budapestről jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség vasárnap jóslakított atlétikai versenyt rendezett. A verseny győztesei: 100 m: Vermes 11.4 mp, 110 m. gát: Szabó 16 mp, 400 m: Vadas 49.8 mp, súlydobás: dr. Darányi 14.61, diszkoszvetés: Kulitzy 49.15 m, gerelyvetés: Várszegi 60.93 m, 10.000 m: Német 30 p 50.4 mp.

16.40 méter az észak-súlydobó csúcs. Talinból jelentik: Kreek, a híres észak-súlylövő a legutóbbi versenyen 16.40 m-re javított a az észak-súlydobó csúcsot.

Barátságos mérkőzések: Kolozsváron: Victoria—Echo 3:0 (0:0). Az Echo egy félidőn át egyenrangú ellenfele volt a Victorának. Góllövők: Felecan I. Bokor és Borzeu. Bíró: Gál. — **Temesváron:** Ripensia—Electrica 0:0. — **TMAC—Kinizsi 3:2 (0:2).**

Reuter jelenti:

(LONDON.) VI. György király és Erzsébet királyné tegnap villásreggelin látták vendégül Corbin londoni francia nagykövetet.

(BUDAPEST.) Horthy Miklós kormányzó neje tegnap megnyitotta a magyar télisegélyakciót.

(BUDAPEST.) Az élrelmezési indexszám 1913-tól 1939-ig Magyarországon mindössze 2.3 százalékkal emelkedett.

(ROMA.) Tegnap meghalt Maria Magistrali Ciano, az olasz külügyminiszter nővére.

(HEGYESHALOM.) Hegyeshalom magyar-német határhelységben tegnap avatták fel az országzászlót. A felavatást beszédet dr. Antal István államtitkár tartotta meg.

(PRAETORIA.) A Délafrikai Unió kormánya feloszlatta a nemzeti demokrata pártot.

(POZSONY.) Az ujonnan kinevezett pozsonyi olasz követ tegnap mutatta be megbízó levelét dr. Tiso miniszterelnöknek.

(LONDON.) Winston Churchill VI. György uralkodó tartalékos ezredessé nevezte ki.

(BERLIN.) A német kormány a vendéglők számára kiadott husz- és kenyérgyőzteseket november 6-ával kezdődőleg megváltoztatja.

(TALLIN.) A Tallinban tartózkodott orosz hajóraj ismeretlen rendeltetéssel kifutott a tengerre.

(MADRID.) A spanyol kormány szigorú rendszabályokat léptetett életbe az áruhalmozók ellen.

(BERLIN.) A most folyamatban lévő német-orosz kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban a német statisztikai hivatalok közlik, hogy az orosz nyersanyagkivitel 50 százalékát a Harmadik Birodalom, míg a Szóvjét a készárak kivételének egyharmadát veszi át Németországtól.

(LONDON.) A német jelentésekkel ellentétben a brit kereskedelemügyi minisztérium közli, hogy megkezdte az északi államok felé a szállításokat.

(BRÜSSZEL.) Német gazdasági bizottságot várnak Brüsszelbe, amely a jelenlegi háborús helyzetben kialakult forgalmat van hivatva szabályozni a két állam között.

A királyi részvétele a királyi ünnepségeken

(BUCURESTI.) Grigore Gafencu külügyminiszter a következő tartalmu táviratot kapta:

„II. Károly király Öfelsége ünnepélyes születésnapja alkalmából örömmel szolgál őszinte szerencsekívánataimat kifejezni.

Arturo Despradel,

Sandomingo köztársaság külügyminiszteriumi államtitkára.”

(LONDON.) Sir John Monk, a diplomáciai kar marsall-helyettese II. Károly király születésnapja alkalmával megjelent a londoni román követségén és őszinte szerencsekívánatait nyilvánította VI. György, Anglia királyának Öfelsége nevében.

(POZSONY.) Durcsánsszky, Szlovákia külügyminisztere szintén üdvözlő táviratot küldött Grigore Gafencu külügyminiszternek, akit arra kért, hogy Szlovákia nevében meleg szerencsekívánatait tolmácsolja II. Károly király Öfelségének.

Kína és Lettország meghatalmazott miniszterei fogadták II. Károly király Öfelsége

(BUCURESTI.) A királyi udvar marsall hivatala közli a következőket: Október 18-án délután 12 órakor II. Károly király Öfelsége a szokásos udvari szertartások szerint hivatalos bemutatkozó látogatáson fogadta dr. Lone Lian-got, Kína bukaresti meghatalmazott rendkívüli miniszterét, délután 1 órakor pedig Ludvig Erist, Lettország bukaresti rendkívüli meghatalmazott miniszterét.

Ötmillió lejcs sikkesztési fedezték fel Constantában

(BUCURESTI.) Sterian Francu, a constantai pénzügyigazgatóság osztályfőnöke alapos gyánuokok alapján vizsgálatot tartott az ottani kézimunkások szindikátusának ügykezelésében. Rövid vizsgálat után sikerült megállapítania, hogy Ion Negulescu, a szindikátus irodájának vezetője évek során megkárosította a szindikátus tagjait, akiknek hozzáutalt fizetéséből különféle címeken kisebb-nagyobb összegeket tartott vissza, amelyek mintegy ötmillió lejre rúgnak. A vizsgálat eredménye alapján súlyos pénzbürséggel sújtották Negulescut és büntügyi zárlatot rendeltek el vagyonára.

Letartóztatottak két fővárosi hűtlen hivatalnokot, akik meg akarták zsarolni a Lomási falpari vállalatot

(BUKAREST.) (Radór.) A fővárosi rendőrség tetten érte és letartóztatta Aurel Rottenstein alias Angel Rudicu és Mendel Rottenstein fővárosi lakosokat. Nevezettek a Lomási vállalat tisztviselői voltak és ilyen minőségükben a vállalat néhány állítólag kompromittáló okmányát eltulajdonították, majd kiereszkolták felmondásukat és elbocsátásukat. A vállalat köteleiből való távozásuk után azután ezeknek az eltulajdonított iratoknak segítségével zsarolási kísérletet tettek a Lomási ellen. A vállalat igazgatósága látszólag belement az alkudozásokba, de ugyanakkor értesítette a fővárosi rendőrséget azokról is. A rendőrközegek a két hűtlen tisztviselőt tetten érték. A lakásukon megtartott házkutatás során kiderült, hogy a Rottenstein fivéreket bélyeg- és okmányhamisításokkal is foglalkozták, mert igen sok hamisításra alkalmas pecsétet, festéket és különböző eszközöket találtak náluk. A vizsgálat széles körben és nagy erővel folyik.

Felhívás Kolozsvár közönségéhez a katonai szolgálatra behívottak szegénysorsu családtagjainak felsegélyezése érdekében

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Kormánykezelésére, országszerte mozgalom indult meg a fegyverbehívottak szegénysorsu családtagjainak felsegélyezése. Kolozsváron a városi tanács Bornemisa Sebastian dr. elnökletével és a jótékonyági, valamint nőegyletek bevonásával két ízben is ülést tartott ebben a kérdésben és az egybegyűlték részletesen megbeszéltek mind a segélyek gyűjtésének, mind azok a kiosztásának módjait. A határozat után Bornemisa Sebastian dr. polgármester a következő felhívást intézte Kolozsvár város közönségéhez:

Polgárok! Az országunk biztonsága és semlegessége érdekében ez évben végrehajtott katonai behívások, sok családtól éppen a fő-kereset idején vették el a dolgozó kezeket és ennek következtében az érdekelt családok súlyos télenek néznek elébe. A szabadságolások ellenére még mindig hiányzik a munkásoknak egy része. De akkor is, ha mindnyájan visszatérnénk családjaikhoz, nekünk, akik ismerjük a szegények szükségleteit, már előre számítani kell arra, hogy azoknak a száma, akik ezúttal Kolozsvár városból és a jótékonyági egyesületektől segítséget várnak, sokkal nagyobb lesz, mint az előző évek idején. Ilyenformán a szegények segélyezése messze túlhaladja a városi költségvetésbe felvett előirányzatot. E kérdésben viszont új hiteket nem nyithatunk, mert más, a költségvetés összeállításakor előre nem látott kérdések, mint pl. a polgári légvédelem megszervezése, elsőbbséget igényelnek. Ennek következtében a polgármesteri hivatal, a város területén működő jótékonycélú intézményekkel egyetértésben elhatározta, hogy emberi kötelességévé teszi a tehetőseknek, sőt azoknak is, akiknek csak a legszükségesebbjük van meg, hogy a behívottak inséges családjait támogassák.

Annak ellenére, hogy Kolozsvár polgárságának adakozási készségéről már több ízben alkalmunk volt meggyőződni, ezúttal különleges felhívással fordulunk mindenkihez, hogy azok, akiket áthat az események fontosságának tudata és tisztában vannak azokkal az erőfeszítésekkel, amelyeket ez irányban más államok tesznek, adjanak pénzt,

vagy természetbeni támogatást, helyzetük, tehetségük és lehetőségeik szerint.

Kolozsvár minden polgára részvételenek biztosítása érdekében a város minden utcáját egy-egy hölgymegbízottunk látogatja végig, aki mozgalmunk lényegéről felvilágosítja a lakosokat. Az elosztás szigorúan az arra részorultak között, a Gyámhivatal és a jótékonyági egyesületek képviselőinek véleményezése alapján történik.

Adandó segély lehet időnként tej, vagy kenyéradomány is, amelyet a következő iskolákhoz lehet elküldeni:

1. sz. elemi iskola, Páris utca; 2. sz. elemi iskola, Regele Ferdinand ut; 3. sz. elemi iskola, Avram Iancu utca; 4. sz. elemi iskola, Monostor; 5. sz. elemi iskola, Regele Carol II. ut; 6. sz. elemi iskola, Kardosfalva; 8. sz. elemi iskola, Fántánelei utca; 11. sz. elemi iskola, Kajantói ut; 12. számú elemi iskola, Albinelei utca; 14. sz. elemi iskola, Cărmădărlor utca; 16. sz. elemi iskola, Melegvölgy; 17. sz. elemi iskola, Crisán utca; 18. sz. elemi iskola, Vánatorilor utca; fűgyakorló iskola, Bălcescu utca; 1. sz. református elemi iskola, Decebal ut; 2. sz. református elemi iskola, Victoriei ut; 4. sz. református elemi iskola, Kogălniceau utca 2.; Szentpéteri római katolikus elemi iskola, Foch marsall ut, vegyes unitárius elemi iskola, Berde Mózes utca, lutheránus elemi iskola, Foch marsall ut, újhitű zsidó elemi iskola, Berthelot utca, újhitű zsidó elemi iskola, Ferdinand király ut.

Az adományokat minden hét csütörtökön a nőegyleti hölgyek és országőrök gyűjtik össze, a városi tehergépkocsik útján. A pénz, vagy természetbeni adományok átvétele olyan módon történik, hogy a gyűjtőkönyvecske egy lapján a gyűjtő az adományt igazolja, míg az adakozónak arról aláírással és nyomatékkal átérzi azoknak a napoknak súlyát, amelyekben most élünk.

A felhívást Bornemisa Sebastian dr. polgármester és Vlad Petre dr., városi tisztii főorvos írták alá.

Argetoianu kormánya megvalósítja a Nemzeti Újjászületés munkáját

(BUCURESTI.) Az a megleghangos felhívás, amelyet kormányralépése alkalmával Argetoianu Constantin miniszterelnök intézett az ország népehez, élénk visszhangot és mély hatást keltett. A felhívás nemcsak arra volt alkalmas, hogy megismertesse az emberi lelkeket, hanem egyben változtatta azokat a célkitűzéseket is, melyek a kormányt jövő tevékenységében irányítani fogják. Természetes, hogy a jelenlegi rendkívüli körülmények és nemzetközi események idején a kormányt először az ország határai megfogható biztonságának kérdése foglalkoztatja. Az állami költségvetés kitűnő eredménye, a lelkiismeretes és gondos takarékoskodás, amellyel az állam pénzügyeit vezették, lehetővé teszi, hogy mindazokat a rendkívüli költségeket fedezzék, amelyek a mostanihoz hasonló körülmények természetes következményei. A jelentős pénzügyi források, nagyszámú megtakarítások azonban lehetővé tették a más irányú óriási építőmunka megvalósítását is. Elégendő lesz, ha ebben a tekintetben utalunk azokra a megvalósított munkákra, amelyek egész sorozatára, amelyek a legutóbbi időben valósultak meg.

Az a hang, amelyen Argetoianu miniszterelnök beszélt, valamint azok az ígéretek, amelyek kormánya nevében részéről elhangzottak, joggal ábraszítják

fel azt a reményt, hogy a Nemzeti Újjászületés Arcvonalának második kormánya a közjó és közérdek javára folytatni fogja a megvalósítás sok munkáját. A kormány ezenkívül azt a lehetőséget is tanulmányozza, amellyel törvényhozási, közigazgatási és közgazdasági intézkedések foganatosításával csökkenthethetné nemcsak a közterheket, hanem az egyes egyedek adóterheit is. Ez a terv azt jelenti, hogy az ország jelenlegi vezetői fokozott gondot fordítanak minden egyes állampolgár helyzetére és érdekére és miközben a kormány gondosan őrködik a határok biztonságára felett, egyidejűleg nem kerül el figyelmét az állampolgárok jólétének, élete megkönnyebbítésének kérdése sem. Az erre irányuló erőfeszítésért — amelyet az egész ország elismer és nagyra értékel — nem vár viszonzást senki részéről sem.

A jelenlegi kormány, amelyet fiatal, tetterős, a legjobb szándéktól vezérelt fiatal munkások egészítettek ki és amely olyan bölcs és az idők parancsai szükségességének megfelelő előrelátással rendelkező kormányfővel büszkélkedhetik, mint amilyen Constantin Argetoianu, kétségtelenül meg fogja valósítani minden téren a nemzeti újjászületés nagyszámú és nagyszámú munkáját.

Havonként hány gyakorlati légvédelmi órát kötelesek tartani az iskolák, az intézmények és az összes vállalatok

(BUCURESTI.) A légügyi és tengerészeti miniszterium a légvédelemről szóló törvény 7. szakasza értelmében elrendelte, hogy az iskolákban, intézményekben, bármilyen jellegű vállalatokban az 1939—40. évben a következő beosztásban tartják meg a gyakorlati kiképzést szolgáló légvédelmi gyakorlatokat: Október hónap folyamán négy gyakorlatot, november hónapban négy gyakorlatot, december hónapban két gyakorlatot, január hónapban két gyakorlatot, február hónapban négy gyakorlatot, március hónapban kettő, április hónapban kettő, május hónapban pedig szintén két gyakorlatot. Azoknál az intézményeknél és vállalatoknál, amelyeknek személyzetét nem élezi nyári szabadság, a légvédelmi gyakorlatok egy részét június, július és augusztus hónapban is megtarthatják, úgy, hogy szeptember elsejéig, amikor a légügyi és tengerészeti miniszterium ellenőrző közegei megkezdik a megfelelő kiképzés ellenőrzését, ezek az intézmények a részvételi könyvvel igazolhassák, hogy végrehajtották a légvédelmi törvény 11. szakaszát, amely évenként 24 órát ír elő a gyakorlati kiképzés elvégzésére.

— Az elbocsátott vasuti alkalmazottak figyelmébe. A Casa Municipii CFR nyugdíjgyűjtővezetősége lapunk útján kéri mindazokat az elbocsátott vasuti alkalmazottakat, akik az egyesület útján nyugdíjilletményüket vagy szolgálatba való visszahelyezésüket kérelmezték, hogy folyó hó 25-én délután 5 órakor jelenjenek meg a Calea Regele Ferdinand 108. számú hivatalos helyiségben, ahol ügyükben megfelelő felvilágosítást kapnak.

— Munkahallgatáson volt az állami javak leltárminisztere a kormányfőnél. Bukarestből jelentik: Constantin Argetoianu miniszterelnök tegnap munkahallgatáson fogadta dr. Pop Traian kolozsvári egyetemi tanárt, az állami javak leltárminiszterét, aki részletesen tájékoztatta a kormányfőt az állami javak folyamatban lévő leltározási munkálatairól, illetve azok eddigi eredményeiről.

— Borzalmas kínok között halt meg a fiugyermek, akit vesztett kutya harapott meg. Brailából jelentik: Tudatlan és gondatlan szüleinek esett áldozatul Ion Anton 7 éves Vadul Olaneriei közsegbeli fiúcska, akit nemrégiben kutya harapással utaltak be a brailai kórházba. A kislit a faluban harapta meg egy kutya, a szülők azonban nem tulajdonítottak nagy fontosságot ennek és csak akkor szállították be a kórházba, mikor a kisgyermek már zavarosan kezdett viselkedni. Ekkor sem mondták meg azonban, hogy mi történt vele. A kisgyermek állapota a kórházban rohamosan rosszabbodott. Az orvosok hamarosan rájöttek arra, hogy a kisfiun kitört a vesztettség. Segíteni nem lehetett rajta, borzalmas kínok között kiszívódott.

— Nagy tűz a fővárosban. Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel 9 órakor tűz ütött ki a Inclinata utca 22. szám alatt levő Metal-Block vállalat gyártelepén. Az üzemből a hatalmas olajöntőgép igen magas hőfokkal dolgozott. Minden valószínűség szerint a gép szerkezeti hibája vagy túlfűtése következtében támadt a tűz, amely áttért a tetőzetre. A kivont tűzoltóság eloltotta a tüzet. A kár megállapítása még nem történt meg.

— Jódinturával mérgezte meg magát a fővárosi fodrász. Bucurestiből jelelik: Castrin Herscu 20 éves strada Cantemir 82. szám alatt lakó fodrász szerelmi bánatában jódinturával öngyilkosságot kísérelt meg. Állapota nem súlyos.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portyózt jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30 Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyveskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

GYERMEKKOCSI gyártáshoz szükséges teljes üzemfelszerelés egyben, vagy részletekben eladó. Cim a kiadóban. (2879)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfaherneműt, kötöttáruat, maradókat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttámfőtt. (2878)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon: 36-23. (2836)

TRÁGYA eladó Háraknál. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon: 36-23. (2836)

MAKULATURA, ujságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

VIZ szivattyú gőzgépre kapcsolva, percenként 400 liter teljesítménnyel olcsón eladó. Heinrich szappangyár, C. Moșilor 54. (2737)

RÉGISÉGET, zománcos ékszert, perzsaszőnyegeket, antik butort készpénzért vásárol Wallerstein régiségkereskedő. Str. Clemenceau 7. Tűzoltó laktanyával szemben. (6204)

SZŐNYEGSZÖVŐSZÉKET keresek megvételre. Perzsaszőnyegszövőt felveszek. C. M. Foch 54. (6211)

HORDÓK, ujak kaphatók 500—1300 literig. Fürst Simon kádármesternél. Déva. (VT2862)

KIFOGÁSTALAN állapotban Spermoládák eladók. Cim a kiadóban. (2882)

ELADÓK 4 méhcsalád, tartalék kaptárral és összes kellékkel, kétajtós keményfa jégcsékrény. Str. Elisabeta 16., ajtó 1., 1—3-ig. (6306)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a „**POPULAR**”-ban vásárolhat. Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

ELADÓ szobai vaskályha és főzőkályha. Str. Gherescu 4. (2886)

GYERMEKKOCSIK legolcsóbban Kis-koruk fogházában kaphatók. Str. Fabrica de Zahar 47. Telefon: 19-03. (6300)

DIÓGYÖKÉR gyönyörű ebédli és hálóberendezés, csillárok, állólámpa, 8 lámpás rádió és rövid bunda, stb. elkölthetőség miatt sürgősen eladók. **SPORTKOCSI** jökarban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 141. I. ajtó 10. (6424)

KERESZTHUROS világmárkás, kitűnő rövid zongora és pianino áron alul sürgősen eladók. Bizomány. Sternbergnél, Str. Reg. Maria 29. (6444)

TÉLIKABÁT prémium jökarban jutányosan eladó. Megtekinthető: Str. Vlahuța 2. Paplan üzletben. (6410)

ELADÓ kitűnő állapotban lévő diván, női és leányka ruhák. Str. Văii 6. földszint. (6421)

ANTIK székek, ampir garnitúra eladó. Reg. Ferdinand 63. könyvtár. (6402)

ÖCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek. Str. Memorandului 4. Grósz. (6427)

JÖKARBAN lévő Stoever írógép és íróasztal jutányosan árban eladó. Str. Berde 2 I. em. 12. ajtó. (6430)

PERÓLEUM kályha eladó. Str. Măloasă 17. (6433)

ELADÓ divatos sötétkék télikabát, muff és sapka. Str. Calvin 12. (6434)

ELADÓ prima gyökér hálók, ebédli és kombinált szobák áron alul. Str. Moldovei 17. Műasztalosnál. (6429)

Pluhár István előadásai a színházban

Ma délután öt órakor és este kilencórákor tartja meg várva várt előadásait a színházban Pluhár István, a világhírű magyar rádióbemondó és sportriporter. Az előadások iránt páratlan érdeklődés nyilvánul meg, ami teljesen érthető, hiszen nemcsak azok érdeklődnek ilyen rendkívüli módon az előadások iránt, akik maguk is sportemberek, vagy csak kedvelik a különböző sportokat, hanem mindenki, aki akárcsak egyszer is hallotta rádióan keresztül ezt a maga mesterségében valószínű művészt.

Holnap este a Grófkisasszony bemutatója

A színház e heti műsorának nagy eseménye a nagyszerű Harsányi-vigjáték, a Grófkisasszony holnap esti bemutatója. A Grófkisasszony, a budapesti Vigszínházban elért rendkívüli nagy sikere után a kolozsvári színpadon folytatja diadalmas előadásorozatát.

Az eddigi nagy siker is érthető, mert hiszen a Grófkisasszony a magyar szerző legkitűnőbb darabjai közé tartozik. Harsányi szerencsés kézzel és inazzi hozzáértéssel választotta meg témáját, amely tösgyökeresen magyar levegőben lejátsszódó izes, fordulatos mese keretében.

A Grófkisasszonyban a prózai együttes két kiváló fiatal művésze, Fényes Alice és Nagy István jutnak ismét nagy sikerre. A Grófkisasszonyban a prózai együttes két kiváló fiatal művésze, Fényes Alice és Nagy István jutnak ismét nagy sikerre. A Grófkisasszonyban a prózai együttes két kiváló fiatal művésze, Fényes Alice és Nagy István jutnak ismét nagy sikerre.

A Grófkisasszonyban a prózai együttes két kiváló fiatal művésze, Fényes Alice és Nagy István jutnak ismét nagy sikerre. A Grófkisasszonyban a prózai együttes két kiváló fiatal művésze, Fényes Alice és Nagy István jutnak ismét nagy sikerre.

INGATLAN

ALKALMI vétel. Fântânelel uton 1000 nm. parcella 36 m. front. ára 105 ezer lej. Kamilli. Str. Brătianu 33. (6439)

ÁLLÁST KERES

IZRAELITA urilány 8 gimnáziumot végzett, perfekt román állásba menne, üzletbe, háztartásba. gyermekek mellé. Levelek Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (VT 2881)

ÉRETTSÉGIZETT lány, románban, magyarban perfekt, német és francia nyelvű tudással állást keres. Esetleg korrepetál. „Leikismeretes” jelígre. (6307)

ROMÁNUL és magyarul beszélő állami tisztviselő házfelügyelői állást vállalna a kás ellenében. Cimeket „M. M.” jelígre a kiadóba kérek. (6415)

VARRNI tudó intelligens leány elmenne gyermek mellé vagy idősebb uriemberhez háztartásba. Varrodába is elmenne. Cim a kiadóban. (V 6420)

SZAKÁCSNŐ vendéglőbe bentlakással azonnal, vagy elsejére állást keres. Str. Pasteur 2. ajtó 3. (6445)

KÖZÉPKORU volt kerskedő ügynöki, pénzbeszedői, vagy más bizalmi állást keres november 1-re. „Bizalom” jelígre a kiadóba. (6441)

ÁLLÁST KAPHAT

EGY ügyes kiszolgálóleányt és egy kifizetőt felveszek azonnalra. Str. Saguna 4. (Restaurant). (2894)

PERFEKT mosónőt mosógép mellé, perfekt konyhaleányt felveszünk. Cim a kiadóban. (2887)

REGÁTI gazdaságba keresek románul tudó, egyedülálló 40—50 év körüli megbízható komoly nőt. Jelentkezni kedd estig Ideggógyászati klinika portásánál. (6312)

ÜZEMVEZETŐT, aki egy katonai, mint civilipők gyártásához ért, keres cipőgyár. Ajánlatokat eddigi működés, bizonyítványok, fénykép mellékelve valamint igények megjelölésével e lap kiadóhivatalába kéretnek „Alkalmass” jelígre. (6319)

CSEZŐMESTERT, akinek egy a talp, mint vichosgyártásban gyakorlata van, keres nagyipari üzem, csereszotállya számára. Ajánlatokat eddigi működés, bizonyítványok, fénykép mellékelve valamint igények megjelölésével e lap kiadóhivatalába kéretnek „Állandó állás” jelígre. Román állampolgárok előnyben részesülnek. (6320)

KIFUTÓFIUT keres Etna bóröndüzlet. Reg. Ferdinand 2. (2885)

GÉPESZT keresek mezőgazdasági szeszgyárba, szeszfőzéshez értő előnyben részesül. Spitzer, Str. I. Maniu 26. (2889)

CUKRASZ segédet állandó munkára keresek. Gregus cofetar, Deva. (2895)

BEJÁRÓNÓT keresek fél napi munkára, ki szépen mos, vasal és főz. Időst nem vesznek fel. Fizetés 500 lej. Str. Ilie Măcelar 21. (6443)

KIFUTÓLEÁNY és bejárónő felvételnek. Kalapszalon. P. Unirii 22. udvarban. (6447)

NIKKELEZŐLEÁNYOKAT felvesz az Uziniile de Fier. Str. Negru Voda 1. (2890)

HÖLGYFODRÁSZ tanulókat és tanulóleányokat felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászatba. (6426)

ÜGYES fémciszolókat felveszek. Kohn Str. Masaryk 1. (6431)

FŐZNITUDÓ mindenst keresek vidékre orvoshoz. Jelentkezni lehet Székely, Cal. Reg. Ferdinand 46. (6432)

KÉZIMUNKÁHOZ értő ügyes fiatal leányt keresek. Str. Cotita 9. Apart 5. (2893)

CIPESZSEGÉDET állandó munkára keresek. Jukás Andrei, Tg. Lăpusului, jud. Someș. (V6440)

BEJÁRÓNÓT délelőtre felveszek. Kardosné, Str. Văii 3. (6452)

KÜLÖNFÉLÉK Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (2756)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. Gh. Baritiu 28-a Rodna Veché állomásról. (2801)

SZABÁSZATI kurzus a Löwy szalonban. Str. Bob 13. (6436)

KIADÓ LAKÁS

KAPUALATTI bejárata uccai nagy üres irodának is alkalmas, parkettes szoba kiadó. Str. N. Iorga 21. (2765)

GARZONLAKÁS szoba, elő- és fürdőszoba és egy nagy szuterin szoba kiadó. Str. Berde 3. (6197)

KÜLÖNTELKEN 3 szobás komfortos lakás nagy terrasszal kiadó. Str. Căp. Ignate 33. (2880)

HÁROM szobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Cal. Moșilor 54. (2685)

AZONNAL kiadó 2 szoba irodának. Str. Reg. Maria 5. (T2820)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, Str. Moldovei 15. állomás mellett. (5696)

2 SZOBA, konyha, előszoba, éléskamra külön telken kiadó. Str. Pietroasă 37. (6232)

FELSZUTERIN napos szoba, konyha, előszoba kiadó. Str. Matei Basarab 7. (6286)

KÜLÖNTELEK 2 szoba, konyha, mosókonyha, kert kiadó. Str. Babes 25. és Str. Vasile Lupu 78. (6302)

KIADÓ egy szép üres szoba. Str. Fr. David 7. (6345)

KIADÓ nov. 1-re szoba, konyha. P. Stefan cel Mare. Erd.: Dr. Tutelea ügyvéd. Cal. Reg. Carol 7. (2888)

KIADÓ november 1-re kis tiszta szoba butorral, vagy anélkül. Str. Moldovan 4-a Grigorescu betérőn. (6378)

KIADÓ magántelken 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Str. Grecianu 16. Erd.: Sincai 16. Onnis. (6389)

PIATA Unirii-re nyíló, emeleti 4 szobás, fürdőszobás lakás, további 2 szobával és mellékhelyiségekkel kiadó november 1-re. Erd.: Unio, Cluj, Memorandului 2. (6325)

SZOBA, konyha kiadó nov. 1-ére. Str. Albinei 76. (6423)

SZÉP, modern szoba, konyha kiadó. Str. Hasdeu 95-a. Erd.: délután. (6442)

TRAFIK kiadó. Cim a kiadóban. (6396)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Coroian 2. Str. Elisabeta tetején. (6446)

KÖZPONTBAN kiadó butorozott szoba. Megnézhető délután Baron Pop 9. (6425)

ELEGÁNS különbejárata szoba, fürdőszoba használatával nov. 1-re kiadó. Reg. Ferdinand 77. szám alatt esetleg kosztál. Értekezni lehet Axente Sever 4. szám alatt d. e. 9-től d. u. 3-ig. (6252)

HÁROM szoba komfortos, külön telken kiadó. Cim: Bonboneria, Str. Reg. Maria 34. (2891)

KIADÓ szoba, konyha és pince november 1-re. Erd.: Cal. Moșilor 25. ajtó 17. Gáll szabó. (2892)

VILÁGOS, egészséges szuterén lakás és egy üzethelyiség kiadó. Cal. Moșilor 59. (6128)

KÜLÖNBEJÁRATU elegáns butorozott szoba erkéllyel, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 3. (6435)

DIÁKOK lakást kaphatnak, esetleg teljes ellátást családnál. Str. Neagră 7. Ugyanott szoba, konyha kiadó. (6437)

KIADÓ azonnal Reg. Maria 51. szám alatt 2x1 szoba üresen, 1 szoba butorozva. (6438)

MELEG kicsi szoba, konyha olcsón kiadó. Str. Subdeal 12. (6448)

SZÉP kertes házban szoba, konyha, speisz vezetékekkel, villannyal kiadó. Cal. Lungă 49. d. u. 4-től. (6451)

LAKÁST KERES

FŐISKOLAI DIÁKOK lakást keresnek, ahol ketten, hárman, négyen együtt lakhatnak. A legszükségesebb butorokkal, esetleg kosztál. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Főiskola” jelígre. (6294)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Hétfő d. u. 5: Pluhár István, a világhírű rádió sportriporter előadása a helyszíni közvetítésekkel, bemutatókkal, a különböző sportágakból, jeles kolozsvári sportemberek részvételével.

Este 9: Pluhár István, a világhírű rádió sportriporter előadása a helyszíni közvetítésekkel, bemutatókkal, a különböző sportágakból, jeles kolozsvári sportemberek részvételével. Rendes esti színházi helyárak.

Kedd fél 9: Grófkisasszony. (Harsányi Zoltán pompás, nagyszerű legújabb vigjátéka. Rendező: Szabados Árpád. Főszereplők: Fényes Alice, Haáz Joli, Beness Ilona, Hegyi Lili, Havadi Nagy Ilonka, Járay Teri, Feledi Éva, Faludi Márta, Radó Éva, Tihanyi Magda, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Bodó György, Senkálcsy Endre, Gulácsy Albert, stb. Puskás Béla és cigányzenekarának részvételével. Premier bérlet 7. szám.)

Szerda fél 9: Grófkisasszony (Rendes bérlet 7. Irodalmi bérlet 5.)

Csütörtök fél 9: Grófkisasszony.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Ő és Én. Fősz.: Irene Dunne, Charles Boyer, a kiváló franko-amerikai művészpár minden eddig felülmúló remeke.

ROYAL MOZGÓ: Minden idők legizgalmasabb képműve a francia-német háborúból. Benoit kapitány visszatérése. Fősz.: Jean Murat és Mireille Balin. Mindenki nézze meg.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla műsor: I. A hazáért. Aktuális témával foglalkozó film, mely aranydíjat nyert a nemzetközi filmversenyen. Fősz.: Errol Flynn és Basil Rathbone. II. Kaland Párisban. Zenés vigjáték. Fősz.: Fernand Grevey, Joan Blondel.

CAPITOL MOZGÓ: Az angyal. Marlene Dietrich és Herbert Marshall legtragikusabb filmje. Előtte Paramount világ-híradó a legújabb aktuális eseményekről.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Nagy kettős film. I. A zendai fogoly. Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Roland Colman, Douglas Fairbanks jun. és Mary Astor. II. Az utolsó hős. Izgalmas cowboy dráma. Fősz.: Bob Baker. III. Híradó. Helyárak 14 plusz 5 lej.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Október 24., Kedd.
Róm. kat.: Rafael főangy. Prot.:
Salamon. Ort.: Sf. M. Areta. Izr.:
11 Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

MIÉRT GÖRBÉK A LÁBAI?

— Nos tudod Juci, a te vőlegényednek, a cégjegyzőnek görbék a lábai.
— Tudom, de nem csoda, hisz az egész üzlet terhe az ő vállain nyugszik.

NEM KIVÁN JOBBAT.

Egy csunya, esős időben bemegy egy ur egy nagy áruházba.

— Kérek egy esernyőt.

— Kíván Ön valami jobbat?

— Nem kisasszony, csak az ilyen rossz idő számára.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 21. szombaton reggeltől október 28. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Piata Unirii, dr. Halász, Piata Cuza Voda, Flohr József, Calea Regele Ferdinand, „Diana”, str. Nicolae Jorga.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Poch 5. „Sorával” szemben.

— Csokoládé hajdan és most. A csokoládét nem mindig tartották olyan ártatlan nyáláknak, mint ma. Volt idő, amikor bizonyos moralisták komolyan kárhoztatták. Egy író a XVII. század elején „a rossz szenvedélyek felébresztőjének” nevezte s mikor II. Károly uralkodása idején Londonban megnyitottak az első csokoládéboltok, Roger North bezárásukat követelte azzal az indoklással, hogy „a bűn tanyái.”

— Vonat vezető nélkül. A kairó-asszuáni expresszvonaton utazó közönségnek ugyancsak rémisztő kalandja volt négy nappal ezelőtt. A vonat egy fordulóban hirtelen megállt és a kocsi-ból kiugrázó utasok rémülten látták, hogy a mozdonyon sem a vezető, sem a fűtő nincs rajta. Ezeket kétszáz méternyre hátrább találták meg eszméletlenül. A fűtő hamarosan magához tért és elmondta, hogy a mozdony gőzcsöve megrepedt s a forró gőz mindketőjüket leforrasztotta. Nagy lélekjelenlétel leállították a mozdonyt, aztán kiugrottak belőle, mert nem bírták a fájdalomukat. Eszméletlenül és harmadfokú égési sebekkel borítva kerültek el a hő mozdonyvezetők a sínek mellett.

— Alkotmányt kap egy afrikai sziget. A zanzibári öbölben fekvő Pemba-szigeten különös dolgok vannak folyamatban. El a szigeten néhány fehér család vagy kétszáz benszülött társaságában. A fehérek közül egyik élénken tiltakozott a napokban az ellen, hogy az angolok új kormányzót küldjenek a nyakukra. Felmutatott egy 1818-ból származó írást, melynek értelmében az angol korona annakidején olyan jogokat adott az írást felmutató őseinek, hogy az általuk felfedezendő szigetek és más területeken teljesen önállóan rendelkezhetnek be és politikai szempontokból is önállóan dönthetnek. A Pemba-szigeti angol úgy döntött, hogy maga szervezi meg szigetének alkotmányát. Parlamentje három tagból: két angolból és egy négerből fog állni. Miután az angolok egyetlen esetben sem szegik meg a régi királyok által adott jogokat, kézenfekvő, hogy Pemba sem fognak nehézségeket támasztatni az angol polgár akaratának. Pemba tehát önálló lesz és politikai kérdésekben úgy határoz, ahogy neki tetszik.

Veszett farkas borzalmas vérengzése

Két pásztorgyermeket és két felnőtt marcangolt össze a dühöngő farkas, míg végre leterítették

(BAIA DE CRIS—KÖRÖSBÁNYA.)

Borzalmas esemény tartja izgalomban a kis havasi falu lakosságát. Achim Monea és Dumitru Lazar 15 éves pásztorfiuk Tataresti község közelében juhaikat legeltették, amikor feltűnt egy farkas, amely rárontott a juhokra. A gyermekek először kiáltozni kezdtek, azt gondolva, hogy így sikerül az állatot elriasztani, majd Lazar Dumitru vakmerően a farkashoz rohant és farkát megfogva megpróbálta a megtámadott juhról lehuzni.

A vadállat ekkor szembe fordult a kislával, arcdt, kezét összemarcangolta, majd pedig a segítségére siető társát támadta meg és rendkívül súlyosan megsebesítette.

Ekkor jelent meg a helyszínen az idősebb Dumitru Lazar, az egyik pásztorfiucska rokona, aki mikor meglátta a

jelenetet, segítségért kiáltott és menekülni igyekezett.

A farkas utólrte, földre terítette, arcdn és hasán súlyosan megsebesítette.

A három, számtalan sebből vérző áldozatot arrajáró falusi asszonyok fedezték fel és szállították be a falucskába. A farkasnak nyoma veszett, de másnap Toader Raubean 66 éves, Prihondiste községbeli lakos találkozott vele. A fenevad őt is megtámadta. Fejsze volt az öregnél, aki nem hagyta magát. Élethalálharc keletkezett, amelyből az öreg került ki győztesen, de számtalan sebbel karjain, arcán. Jelenleg mind a négy áldozat a nagyváradi kórházban fekszik, ahonnan további kezelés végett a kolozsvári Pasteur intézetbe fogják őket áttutalni. Az egyik pásztorgyerek: Achim Monea állapota igen súlyos.

SPORTVONAT BUDAPESTRE UTLEVÉL NÉLKÜL

Az utazáson mindenki résztvehet. A beiratkozáshoz csupán egy fényképes személyazonossági igazolvány szükséges!

A különvonat menetrendje:

Cluj indul november 8-án reggel 10.45. Budapestre érkezik aznap este 22.45. Budapestről visszaindul november 14-én reggel 7.30. Clujra érkezik aznap este 20.40.

Az utazás ára Lei 1-980'.

személyenként, oda-visza, számozott 3. oszt. vagonokban. Gyermekeknek 10 évig 1480 lej. A budapesti szálloda és kirándulások költségei lejjben fizethetők.

Beiratkozási határidő: november 1-én csig!

Beiratkozási helyek:

ECONOMIA

Wagons-Lits/Cook

Menetjegyiroda

Cluj, Piata Unirii 23.

Menetjegyiroda

Cluj, Piata Unirii 18.

— DR. CSÁK ISTVÁN, a bőr- és nemibetegségek szakorvosa hazaérkezett és rendeléseit megkezdte Str. Iuliu Maniu 17. szám alatt.

— A macska hipnotizálta a kigyót. Egy Gourret nevű madagaszkári teleppel különös esemény történt a napokban. Szobájában újságot olvasott, amikor hallotta, hogy a ház előcsarnokában a macskája élesen nyivákol. A tartós láрма idegessé tette a gazdát, ki ment és megpillantotta macskáját, amint a szőrt felborzolta egy, a heverő alatt sötétlő tömeg felé fordítja minden figyelmét. A macska ezután nem hagyta magát elkergetni és csak lépésről lépésre hátrált. Gourret most már alaposabban meghézte, mi van a heverő alatt s rémülve látta, hogy az nem más, mint egy jól kifejlett kigyó, még hozzá igen mérges. A hüllő elnyult állapotban volt és nagyon nehezen mozgott, de azt is alig láthatóan. Mintha hipnotizálták volna, oly tehetetlen volt. Kétségtelenné látszott, hogy a macska valamilyen módon lehetlenné tette a kigyót és nyávgva kért segítséget gazdájától. Gourret agyonverte a hüllőt, melyet a macskája legyőzött a szeme pillantásával.

— Gyilkos árvíz Indiában. Az indiai Garhwal államban a megáradt Nima folyó elszakította gátját. Az óriási víztömeg harsogó Niagaraként zúdult a fensikről a lapályra, ahol három falut összes házaival és lakosaival együtt teljesen elsöpört. A hullámok sziklához és fatörzsekhez paskolt embert és állati hullákat és letépett tagokat hömpölyögtetnek. Az eltűntek számát százakra becsülik.

— Egy tengerész szerencsétlensége. Harald Buster első horgoshalász (ez a halászhajókon igen nagy tekintély) oly súlyos sebesülésekkel került kórházba, hogy csak a csoda mentheti meg az életnek. A Tábla-öbölben dolgozott a halászhajó számos embere. Négy csónakban ültek a halászok és többszáz horgot vetettek ki. Buster egyik horgára hatalmas hal akadt és heves kapálódzással berántotta őt a tengerbe. Buster nem engedte el a zsinórt, viszont a hal ide-oda uszált vele, közben pedig egyik kivetett horgot a másik után furódott a boldogtalan Buster testébe. Mi re kimentették, tizennégy horgot ült szabályszerűen a halász husában. Három oly mélyen, hogy nemsebb részeket is sértett. A halász aligha „ussza” meg, hogy annyira ragaszkodott zsákmányához.

— A világ legmagánosabb asszonyai. A világ két legmagánosabb asszonya kétségkívül egy szigeten található. Fok város közelében. Mindketten világítótoronyőrnek a feleségei a „Millió madarak szigetén”, amelynek földrajzi neve Datten. Hathavonként kapnak élelmet. Mikor az egyik nő gyermekágyba került, egy kis hajó intózatot viharban szállította át Fokvárosba. A két nő talán az egyedül a világon, akik nagyon jól megértik egymást és soha közöttük viszályok nem voltak. Ellenkezőleg. Négy ízben mentették meg egymás életét a viharos tengeren. Egyik asszony férje most meghalt s erre a nő portnatli rokonságához akart költözni. A másik erre nekiszomorodott, olyannyira, hogy az özvegy lemondott elhatározásáról és továbbra is a szigeten marad.

„IMIG”
zomán-
cozott
és fekete lőzöke-
mente kapható:

L. Diamantstein
vasútlejt, Cal. Reg. Ferdinand 24.

Arnyék-per

Furcsa pert tárgyalt egy angol bíróság. A felperes sérelme abból keletkezett, hogy a szomszédja, aki szenvedélyes kertészkedő, késő éjszaka is kertjében foglalatzkodott s árnyákát, melyet egy fálya fénye hatalmasan megnagyított, nagyon megijesztette a felperes kislányát. A kereset azt kérte, hogy a bíróság tiltsa meg az éjszakai kertészkedést. Az ítélet azonban kimondta, hogy „saját kertjében mindenkinek joga van akár egész éjszaka is kertészkedni.”

Az angol jogifenséges épülete hasonló incidensekre épül — jegyzi meg a News Chronicle. — Most ezt az ítéletet is hozzá kell adni a Magna Chartához.

— Átszakította gátjait a megáradt Nilus. Felső-Egyiptomból érkező jelentések szerint a Nilus több helyen átszakította gátjait. Az áradat előntötte Akmi falut és tíz házat rombadöntött. Kéne közelében, Hamidád faluban, hat ház dőlt össze és lakói csak csodálatos szerencse folytán menekültek meg. A hajléktalanok vált emberek egész természetét és állatállományát elvitte az ár. A gátak megerősítésén éjjel-nappal dolgoznak.

— A benszülöttek érzékszervei. Rivers tanár, aki most fejezte be hatodik belsőausztráliai utját, hogy mint orvos a vad benszülöttek érzékszerveinek működését tanulmányozza, nagyon érdekes beszámolót tartott arról, hogy a vadak érzékszervei mennyivel fokozottabban és finomabban működnek, mint a városokba szorult fehér embereké. Megállapította, hogy a szinte állati sorban élő ausztrál látása legalább háromszor olyan éles, a hallása huszonhatszor olyan finom, mint a miénk. Mivel mindössze három szavuk van a színek megkülönböztetésére, a beszédben gyakran össze vonják a kéket és a zöldet, de a pirosat és barnát, vagy barnát és sárgát soha. Talált a tudós oly ausztrálokat is, akik buvárok. Ezek tökéletesen elvesztették szaglásukat, mint a legtöbb európai buvár is, de ezzel szemben oly kitűnő ösztönük van, hogy semmiképpen sem lehet becsapni őket. Tudják, noha nem érzik, hogy a levegőben valami nincs rendben. S ilyenkor tényleg erős illatokkal volt tele a levegő. Még számos ilyen érdekes megállapítást tett és nem sokára újra visszatér a vadak közé, hogy most már a történelmi multjukat tanulmányozza. Mert feltételezi, hogy a kihalóban levő ausztrálok a legtisztább leszármazottai annak a nagy népnek, amely egykor az egész Csendes-óceánt uralta.

Rádió

KEDD, október 24.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés, Hírek, sport hírek, lemezek. 13:10: Cristea zenekara közben hírek. 14:40: Pavelescu énekesnő hangversenye. 15: Hírek. 19: ozevegés. 19:17: Ke ringők. 19:45: Boccherini lemezek. 20: Felolvasás. 20:15: Munteanu énekes román dalokat énekel. 20:30: Cretzoiu énekesnő hangversenye. 20:45: Hírek. 21: Rádiózenekar. 22:30: Hírek, utána hírek magyarul. 22:50: Lemezek. 23:45: Hírek. Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. 11:30: Hanglemezek. 12:40: Hírek. 14:30: Szalonzene. 15:30: Hírek. 17:10: Asszonyok tanácsadója. 18: Hírek. 18:15: Előadás. 18:45: Katonaezne. 19:40: Lemezek. 20:15: Hírek. 20:25: Cigányzene. 21: Hajnali találkozás, hangjáték. 22:10: Ének. 22:40: Hírek. 23: Hegedű zongoraverseny. 23:30: Tánclemezek. 1:05: Hírek.

Emlékiratot terjesztett az illetékes miniszterek elé Szamostartomány Ujságíró Céhje

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A céhtörvénnyel kapcsolatosan Szamostartomány Ujságíró Céhje emlékiratot dolgozott ki, amelyet dr. Bornemisa Sebastian céhelnök megbízásából küldöttség juttatott el az illetékes minisztériumokhoz. A küldöttség vezetője Petru Ioan, a céh alelnöke, a Tribuna című lap igazgatója, tagjai Végh József, a céh alelnöke és Giurgiu Gheorghe főtitkár voltak. Radian sajtóminiszter és Ralea munkaügyi miniszter átvették Szamostartomány Ujságíró Céhének emlékiratát és kijelentették, hogy annak előterjesztéseit a legnagyobb figyelemmel veszik tanulmányozás alá.

Radian sajtóminiszter kihallgatáson fogadta Buteanu Aurelt, az Erdélyi és Bánsági Román Ujságíró Egyesület elnökét, valamint Sárkány Gábort, a Romániai Kisebbségi Ujságíró Egyesület országos elnökét és Végh Józsefet, a kolozsvári kisebbségi ujságíró-csoport elnökét, akik előtt kijelentette, hogy mindig figyelemmel kíséri az erdélyi sajtó működését. Annak kívánságaival a legnagyobb megértéssel foglalkozik.

— GYANUS CIGÁNYKARAVÁNT VETT ÓRIZETBE A GYÖRGYFALVI CSENDŐRSÉG. A kolozs megyei Györgyfalva községi csendőrség tegnap egy 30 tagú cigánykaravánt vett őrizetbe. A csendőrség a cigánykaraván tagjainál hamis személyazonossági igazolványokat és hamis marhaleveleket talált. Ugyancsak megállapítást nyert, hogy a karaván birtokában levő arany- és ezüsttárgyak nem szerepelnek a belügyminisztérium által előírt könyvecskében, amelyeket a sátrak lakói tartani és vezetni kötelesek. Miután a cigánykaraván tagjai az értékes tárgyak eredete felől nem tudtak kielégítő magyarázatot adni, a csendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be, amelyet Vulculescu Juon csendőrkapitány irányított.

— VÁRATLANUL ELHUNYT ID. BETEGH PÉTER KOLOZSVÁRI BUTORGYÁROS ÉS KERESKEDŐ. Erdély fővárosa társadalmi és ipari életének egyik érdemes tagja: id. Betegh Péter volt butorgyáros és butorkereskedő október 22-én 60 éves korában váratlanul elhunyt. Id. Betegh Péter rendkívül képzett nagyiparos és szakmai kereskedő volt, aki közéleti munkásságával is általános népszerűségnek és közmegbecsülésnek örvendett. Temetése október 24-én, kedden délután 3 órakor lesz a kolozsvári köztemető halottas kápolnájából. Halálát két fia és széleskörű rokonság gyászolja.

— KÓRHÁZI BETEG NE MENJEN VENDEGLÖBE KÁRTYÁZNI. Fischmann Salamon máramaroszigeti fiatal ember, aki jelenleg egyik kolozsvári kórházban kezelés alatt áll, mára virradólag megjelent a központi rendőrségen és bűnvádi feljelentést tett Janovitz Miklós, Áron Mór és Zimmermann Lajos kolozsvári lakosok ellen. Fischmann elmondotta feljelentésében, hogy a három férfi a Iuliu Maniu-uccában levő Aranycsizma vendéglőbe csalta őt, hogy ott kártyázzanak. A kártyán aztán 3500 lej nyertek el tőle. A feljelentő azzal az érveléssel tette a feljelentést, hogy a nevezettek bizonyosan hamisan kártyáztak és így történt meg az, hogy elvesztette pénzét. Az egyik detektív aztán a feljelentő Fischmann kíséretében utrakelt a három feljelentett kézrekerítésére és az egyik vendéglőben ma délután meg is találták őket. Ennek során Fischmann Salamon és a három játékos között hirtelen verekedés keletkezett, úgy, hogy a mellettük levő detektív csak nagy küzdelemmel tudta őket szétválasztani, majd rendőrségével mind a négyüket előállította a központi rendőrségre, ahol a kihallgatások folynak.

Tragikusan végződött a kedélyes házimulatság

Vita hevében hasbaszurta ismerőst a kéretlen vendég

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Végzetes kiemelésű verekedés zajlott le tegnap este az Irisz-telepen. Boldis Károly kolozsvári származású iparossegéd tegnap este 8 óra tájban vacsora után irisztelepi lakásán több barátjával együtt kis házimulatságot rendezett. Tíz óra tájban betoppant Boldis lakásába Rézműves Simon, szamosfalvi lókupec. Boldisék Rézművest is leültették az asztalhoz és együtt folytatták az italozást. Közben valami felett a két ember összeszólalkozott. A vita hangos veszekedéssé fajult, aminek hevében Rézműves Simon nagyobb kést kapott elő zsebéből és azzal hasbaszurta Boldis Károlyt, aki vértócsában

eszméletlenül terült el a padlón. A jelenlevők megrémülve vették észre, hogy a verző Boldis hasüregéből kifordultak belsőszerzői. A felriadt szomszédok egyike telefonon értesítette a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes detektív szállott ki a verekedés színhelyére. A detektív a menekülni igyekező Rézművest elfogta és bekísérte a kerületi rendőrségre. Boldis Károlyt válságos állapotban szállították be a klinikára, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta, de állapota reménytelen. A késelő Rézműves kihallgatása folyamatban van és annak befejezése után átadják a katonai ügyészségnek.

SELECT MOZGO

Csak néhány napig. Ne mulassza el megtekinteni Charles Boyer, Irene Dunne remeke

Ő és ÉN

egy nagy szerelem története, izgalmas történet keretében.

Hitler felhagyott minden békereménnyel

XII. Pius pápa tovább folytatja békemozgalmát

(CASTEL GANDOLFO.) (Rador.) XII. Pius pápa a Vatikánba való visszatérése előtt fogadta a városka hívő seregét és előttiük beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy az egyház továbbra is mindent elkövet a béke helyreállítása érdekében és könyörög az Istenhez, hogy az emberiség nyugalma helyreálljon.

NAGYJELENTŐSÉGŰ TANÁCSKOZÁSOK BERLINBEN

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Telegraph című lap nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy Berlinbe n összehívták a nemzeti szocialista párt vezetőit tanácskozásra. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy az értekezletet miért hívták össze, de a lap tudósítójának feltevése szerint Hitler nem hívta volna össze a nemzeti szocialista párt fővezéreit, ha nem nagyfontosságú kérdésekről lenne szó. Berlinben szombat beható tanácskozás folyt a katonai nagyvezérkarnál és a hadiflotta admirálisán is és szokatlanul élénk diplomáciai tevékenység volt észlelhető a német fővárosban. A lap említést tesz arról, hogy hasonló tanácskozás csak akkor volt Berlinben, mielőtt a német kormány a háború megindítását határozta volna el. Valószínűnek tartja, hogy az értekezlet összehívása szoros összefüggésben van az ankarai egyezményrel. Az egyezmény aláírása megszüntette Németországban azt a feltevést, hogy Anglia átmeneti jelleggel hajlandó lesz az elenségeskedést felüggeszteni, vagy legalább is rövid időre szóló fegyverszünetet kötni. Az egyezmény aláírásának hírére a német sajtó, amely eddig mérsékelt hangú volt

Angliával szemben a leghevesebb támadó hangnemet vette fel.

A nemzeti szocialista pártvezetőségnek összehívása élénken foglalkoztatja a leginkább érdekelt francia sajtót is. A Petit Parisien azt írja, hogy

Hitler nem tudott megfelelő támaszt találni Moszkvában és ezért most kíméletlen harcmóddal szánta el magát és meg akarja osztani a felelősséget pártjának vezetőivel.

A Le Epoque hasábjain Kerillys azt írja, hogy Hitler kancellár megkapta Sztalin levelét, amely nagyon kiábrándítólag hatott rá, mert Sztalin nem hajlandó aktív háborút kezdeni.

A Populaire (Leon Blum lapja) hangsúlyozza, hogy Franciaország és Anglia nem változtatta meg álláspontját és szilárdan kitart a védekező háború gondolata mellett mindaddig, amíg

politikai céljait el nem éri. Francia politikai körökben azt a véleményt hangoztatják, hogy

Hitler kancellár minden békereménnyel felhagyott.

Elsősorban erőteljes zárlatot fog megkíséríteni, amelyet kíméletlen légitámadásokkal fog kereszttől vinni, feltéve, ha azok tervei szerint sikerülnek.

A SOROZATOS LÉGI TÁMADÁSOK HATÁSA ALATT

(LONDON.) (Rador.) A Skócia partvidékei ellen sorozatosan megismétlődő légitámadások hatása alatt a kormány elrendelte North Quensperry városának és két környékbeli községnek a kiürítését. A városból és a két községből 1500 iskolás gyermeket és azok édesanyját távolítottak el, valamint az összes nőszemélyeket, míg a felnőtt férfiak továbbra is lakóhelyükön maradtak.

VAN ZEELAND NYILATKOZOTT AMERIKAI UTJÁRÓL

(WASHINGTON.) (Rador.) Van Zeeland volt belga miniszterelnök — akinek amerikai utjáról lapunk más helyén már megemlékeztünk — Washingtonba való megérkezése után a következő nyilatkozatot adta a sajtó munkatársainak:

— Elsősorban ezért jöttem Amerikába, hogy részt vegyek azon a nemzetközi értekezleten, amely a politikai menekültek ügyét rendezi.

Theunis volt belga miniszterelnök pedig kijelentette, hogy amerikai utjának célja azoknak a lehetőségeknek a tanulmányozása és megteremtése, amelyek mellett Amerika és Belgium kereskedelmi és gazdasági kapcsolata az eddiginél szorosabbá volna tehető.

— RENDŐRSÉGI HIREK. A központi rendőrség őrizetbe vette Chindris Vasile Negru Voda-uca 3. szám alatt lakó fiatalembert, aki tegnap este ittas állapotban a Dragalina-uccában detektívnek adva ki magát, sorra igazolásra szólította a járőreket és azokat, akik nem voltak hajlandók igazolni magukat, tettelesen bántalmazta. Az egyik panaszos feljelentésére kiszállott a rendőrség egyik embere és a garázdálkodó áldetektívot bekísérte a központi rendőrségre. Kihallgatásának befejezése után átadják a katonai törvényszéknek. — A rendőrség illetékes ügyosztálya eljárást indított Coman János kolozsvári fiakeres ellen, aki ittas állapotban hajította bérkocsiját és ezzel a járőreket testi épségét és a közrendet veszélyeztette.

II. Károly király Öfelsége megköszönte a hadirokkantak hódolatát

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A volt osztrák-magyar hadseregbeli hadirokkant tisztek, altisztek és legénység nevében Öfelsége II. Károly király születésnapja alkalmából dr. Juga Justin, a volt osztrák-magyar tisztek, altisztek és hadirokkantak egyesületének elnöke hódoló táviratot intézett az Uralkodóhoz, amelyre a következő válasz érkezett:

Dr. Juga Justin rokkant kapitány, az osztrák-magyar hadseregbeli hadirokkantak egyesülete elnökének Cluj. Öfelsége, a király köszönetét fejezi ki a születésnapja alkalmával kinyilvánított jókívánságokért. Öfelsége a király magánitalkári hivatala. Eugen Buchman.

Nagy sikerrel mulatták be az „Orpheus” műkedvelői „Az aranyember”-t

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A katolikus gimnázium zsufolásig telt termében az Orpheus Műkedvelő Társasága Jókai Mórnak, a nagy mesemondónak öröksépségi színjátékát „Az aranyembert” adta elő vasárnap este. A hatalmas mű valóban nagy feladatot állított a műkedvelő gárda szereplőit. Az Orpheus Műkedvelő Társaság már több alkalommal sikerrel szerepelt a nagyközönség előtt és legutóbb újja szervezett együttese is megállította helyét, mert Jókai Mór nagy melegséggel és drámai részletekkel telt színművét igen ügyesen és megfelelő színpadi rutinnal tolmácsolták. A darab így mit sem veszített művészi értékéből. A szereplők: Tarr Kázmér, Tomus Kornél, Gyulay Margit, Pauer Mariska, Tóth Ágnes, Kovács Zoltán, Lichtenstein József, Ferenczy Rózsa, Ifj. Ibolya, Veress Lajos, Tóth Károly, Bíró Szilágyi Ákos, Szilágyi Sándor, Balázs Márton, Tichi Gizi egyéni és összejátékukkal a legnagyobb elismerést érdemlik meg. Az előadás kisebb zökkenésektől eltekintve, simán gördült és nagy élvezetet szerzett a nagyszámú közönségnek. A rendezésért Kovács Zoltán főrendező — aki egyébként a prólógót is mondta — és Tomus Kornél érdemeinek elismerését. Az előadás hátrányára volt azonban a pontatlan kezdés, amely az amugy is 7 képből álló színjátékot a késő éjjeli órákig nyújtotta és ez a közönséget sokszor türelmetlenné is tette. A tiszta jóvedelem felét a jőzseffalvi tűzkárosultak felségélyezésére fordítják. (Z.)

LEGUJABB SPORT

A budapesti „Nemzeti Sport” kritikája a román-magyar mérkőzésről

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A „Nemzeti Sport” a Bucurestiben lejátszott 1:1 eredménnyel végződő Románia és Magyarország közötti válogatott mérkőzésről többek között a következőket írja:

„Határozottan meg lehet állapítani, hogy a román csapat sokkal energikusabb és gyorsabb volt, mint a magyar. Ami az erőnlétet illeti, a két csapat teljesen egyforma volt, taktikailag és technikailag azonban a magyar csapat az első. A valóságban jobban megfelelt volna az egygólós magyar győzelem, de az eredményt mégis igazságosnak lehet tekinteni, mert a magyar csatársor a mérkőzés egyes szakaszaiban tehetetlen volt. Egy jó lövő magyar csatár gólokkal tudta volna megnyerni a mérkőzést. A román csapatban kitűnő volt a közvetlen védelem. Nagyszerűen látták el feladatukat a háttvédek. Ami pedig a középfedezet: Răsinaru játékát illeti, jobban nem játszhatott volna még egy angol közép fedezet sem. A román csatársorban Bogdan és Bodola nyújtottak elsőrendűt.”

Bírálatának végén a lap elismeréssel szól a bucuresti közönség nagy lelkesedéséről, sportszeretetről és pártatlanságáról.

INCZE ANDOR:

A SIVATAG

Élesen csikordul a kavics a lépteim nyomán s a pusztaság végtelenségében elterülő kvarcsezemek elszórt üvedarabokként kápráztatják el csillogásukkal szememet az izzó napsütésben. Különben teljes a csönd, a nyugalom. Előttem félelmetes egyhangúsággal terpeszkedik el a Sivatag. Hol van a kezdete? És hol a vége? Olyan, akárcsak Idő. Kezdetlen és végtelen. És a csönd. Órákig elhallgathatom. De ilyenkor, délben, megtörténik néha, hogy hirtelen éles pisztolylövés rebent a meg az elnehezdedt levegőt; az égő napon, a hatvanfokos pokolban áttűzsedett és megrepedt a gránitok és homokkövek változatos mozaikjából összerezgasztott szikla. Az ember örülni tud ennek a ropogásnak, mert pillanatra kiűzi a nyomasztó csendet. S ha könnyű szél jön, besüvit az így támadt sziklarepedéseken és tovább tágtja, szépen kimintázva a felületet. A letöredezett nagyobb darabok leválnak, legurulnak a szikla lábához, ott összegyűlnek, mint hűséges alattvalók a királyi trón körül. Eze ket már nem tudja elmozdítani a szél, a Sivatag könnyűkezü művésze.

Az éles körvonalú sziklatömbök büszkén-mereven néznek farkasszemet velem, mert európai országból jöttem, ahol a víz, az eső pazar vonzalma nyomja el a felszíni formák szép konturjait s mindent lekerekít, lealacsonyít, uniformizál s megöli az egyéniséget. A meztelen szikla szépen csillog a nap tüzeiben s a szemembe nevet, miközben ráncok képződnek sima arcán. Pedig, ha erősebb, tartósabb szél jön, ez kiválgatja a kemény kvarcsezemeket a homokból s támadásra indul Sziklaország ellen. Ilyenkor érzem, hogy arcomról, kezemről, mint eltévedt puskagolyók, peregnek le a kvarcmorzók. Rendületlenül tart a roham, a legkülső kőbáttyáknak meredek oldalait már kivájtja az állandó kőzapor s nem ritka az olyan, mely gombához hasonlít. Ez úgy született meg, hogy a szél csak a felülethez közel erős s így a szikla lábait elvékonyítja, de nem tudja megtámadni a tetejét s egy kalap módjára megmaradt, akárcsak egy gomba.

De mégsem egyeduralkodó a szél a Sivatagban. Ritka vendég ugyan az eső, de azért néha még is beköszönt. S ilyenkor mintha csak szűkmarkuságát akarná feledtetni, heves záporokban adományozza a Vízet. Az évek hosszú során nem látott ritka esemény persze készületlenül találja a Sivatagot s a már régen kiszáradt és elfeledt száraz völgyek, a kiszikkadt „vádik” csakhamar megtelnek vízzel s ez szilaj kedvvel hömpölyög, majd rohan a szűk folyosóban, általános fejtelenséget, pánikot keltve a Sivatagban. Mert a karavánok szívesen járnak a vádikat, a jó uttal szolgáló völgyeket, sőt néha meg is pihennek itt. Ugyan ki gondol itt esőre, a sivatag kelles közepén. Ahol emberemlékezet óta ne mláttak esőt... S váratlanul éri őket a zápor, a vízáradat s mire a fölszedelőzködnének, már rohan is velük az ár, örült diadallal... Tevék, emberek küzdenek a hullámokkal, sátorlapokat és ruhafoszlanynokat sodor a víz... Mondják, hogy nem régen itt, a Ghardaia-tótól délre, az Urir-lu vádiban a felőszakadás meglepett egy idegenlégi-zászlóaljat és valameny nyíüket magával sodorta.

A Sivatag eleinte csendes felháborodással szemléli a betolakodó Víz hódítását és barbár kegyetlenkedését. Mert tudja, hogy ugysem sokáig tart a könnyű siker... Husz-harminc kilométeres „pályafutás” után sárosodni kezd a megdagadt víztömeg a magával hordott rengeteg iszapból. A szárazvölgyek möhön isszák magukba a rég nem látott vizet. S végül is sárba fullad az egész, rövidéletű folyam. S a rövid esőzés nyomán hevenyében kialakult folyórendszer már csak a zárt, egymásbator kolló, a Sivatag belsejében rekedt kiszáradt völgyek jelzik.

Ilyen a Sivatag Algerben, a Szaharában;

A német agrárpolitika és eredményei

Háromnegyed millió hektárral emelkedett Németországban a termőföld

A harmadik birodalomban a birtokviszonyok ujjaalakításának alapját 1933-ban tették le a „Reichs-erbhofgesetz”, azaz a paraszthitbizományi törvénnyel. Abból a feltevésekből kiindulva, hogy a parasztság minden baját az eladósodás okozta, intézményesen kívánják bevezetni a megterhelhetőség kizárását. Ez egymagában kétélű fegyver lenne, sőt bizonyosan végzetesen befolyásolná a termelőképeséget: bele kellett tehát illeszteni egy átfogó tervbe. — Mi a paraszt? A mai német gondolatrendszerben nem azonos a földműveléssel. — Csak a leszármazás, faji és testi egészség alapján kiválasztott egyének részesülnek abban az előnyben, hogy a törvény alapján új telepeket létesítenek számukra. Az ezzel egybekötött, kiegyensúlyozottabb birtokmegosztást előmozdító munkálatok 1933 és 1936 között átlag évi 95.000 hektáron teremtettek új birtokot: 1937-ben 105.000 hektáron, 1938-ban pedig 112.000 hektáron. Bizonyos, bár százalékarányban ki nem ugró emelkedés észlelhető. Ezzel tehát egy fokozatosan nagyobbodó területen megszűnik a föld forgalma; de hasonló megkötöttség vagy legalább is ellenőrzés kezdődik meg az egész ingatlanforgalom terén. 1937-ben kelt rendelkezés (Grundstücksverkehrsbekeantmachung) értelmében minden két hektárnál nagyobb birtoktest (erdőnél egy hektár az alsó határ) eladását be kell jelenteni és a hatóság örködi afölött, hogy a föld csak olyan birtokos kezébe kerüljön, aki államhűség és faji tisztaság szempontjából megfelelő; de ezenkívül a szakértelmet is vizsgálják. A jogi megkötöttség és kiterjesztéssel párhuzamosan halad a technikai feltárás is. A „Landeskulturwerk” feladata az, hogy eddig használatatlan területeket mezőgazdasági művelésre alkalmassá tegyen. 1933 és 1936 között félmillió, az utolsó két évben egyenként száz-száz-ezer hektáron hajtottak végre lecsapolási, alagcsővezési munkálatokat; összesen tehát a jelenlegi uralom eddig háromnegyedmillió hektár termőföldtöbbletet teremtett.

A paraszt: kiváltságos rend

Milyen tanulságot szűrhetünk le ezekből? Nyilvánvaló, hogy a harmadik birodalom kiváltságos rendet teremtett a parasztságból és minden támogatást, sőt védelmet megad számára. A megterhelési tiltalom és a megkötöttség idővel szükség szerint visszaüt a hitelügyek kielégítésénél. Ha az állam nem engedi, hogy a föld tulajdonosa adósságot csináljon, akkor magától értetődik neki kell vállalnia a kölcsönnyújtást vagy olyan anyagi támogatást, ami a kölcsönt feleslegessé teszi. Ez ismét csak úgy képzelhető el, ha a terhet a falusi népességről áthengerlik más társadalmi rétegek vállára. S ezért, ha már eddig eljutottunk, meg kell kérdeznünk: milyen ellenértéket várnak a németek a föld népétől cserébe

azért, hogy anyagilag támogatják, megnyire kisebb mérvű, mint Németországban, ahol közvetlenül az előtt a válság és a polgárháború szomorú éveit csirájában fojtottak meg minden lendületet. Ma két tényező versenye szabja meg a további irányt. Egyik oldalon áll a fogyasztók érdeke. Ez a réteg vállalta azokat a terheket, amelyek ráhárulnak a mezőgazdaság előnyben részesítéséből. Nagyobb adóterhek, magasabb árak, a kereslet befolyásának megszüntése az áralakulásra s végül az irányított fogyasztás, mind olyan tényezők, melyek kétségtelenül terhet jelentenek a számottevő városi tömegekre. Ezt attól a belátástól indítatva vállalták, hogy egy magát fenyegetettnek érző néptől a közérdek áldozatokat kíván.

Az árak alakulása

A jogok mellett a kötelezettségek terére visz át az ugyancsak 1933-ból származó második alaptörvény, a „Reichsnährstandgesetz”, a birodalmi élelmiszeri rendről szóló rendelkezés. Alapja a piaci rendtartás. Haugyanis a föld forgalma megkötött és nem lehet többé ingatlant venni, annak, aki azt üzleti befektetésnek tekinti, nem csak annak, akit arra a központi hatalom érdemesnek talált, a terményért sem lehet tetszés szerinti árat kérni. A mai német hivatalos felfogás önkényesnek tekinti a kereslet és kínálat viszonyának befolyását és helyébe azt az ellenértéket lépteti, ami a nép ellátottságának és a termelők életszínvonalának eredőjeként jelentkezik. Ezért ugyan csak a központi hatalomnak kell gondoskodnia arról is, hogy kedvezőtlen időpontban jelentkező tulkinálat ne rontsa le az árszínvonalat, hanem azt átalakítással levezesse odáig, míg az alkalmas értékesítési időpont elérkezett. Miután így a termelő érdeke és az állam érdeke azonosakká váltak, nagy fellendülés következett be a termelésben. Hozzájárult ehhez a munkanélküli tömegek bekapcsolása a fogyasztásba, hadsereg felállítása, közmunkák, munkatáborok — s így a megingathatatlan magas ár nagy vonzóerőt gyakorolt a parasztságra. A fentvázolt intézkedésekkel párhuzamosan fokozatosan lecsökkent, illetve átcsoportosult a külföldi élelmiszerbehozatal is. Egyes vonatkozásokban teljesen a belföldre igyekeztek támaszkodni — így például a gabonabevitel lényegében megszűnt — más téren pedig áttolódott a bevitel származási helye olyan országokra, amelyek nem deviza, hanem iparcikkek ellenében szállítanak.

Hogy a megnövekedett igényeknek eleget tehessenek, a termelők nagy beszerzéseket és beruházásokat hajtottak végre. Az összes befektetések értéke 1932—1933-ban (adók nélkül) 4.1 milliárd RM volt s 1937—1938-ban már 5.8 milliárd.

Emelkedik a fogyasztás

A számszerű eredmény ne mis maradt el. Alig van olyan termelési ág, amelynél jelentős emelkedés ne mutatkoznék. Igaz, egész Európában volt fejlődés ez alatt az idő alatt, de legtöbb-

ban, ahol közvetlenül az előtt a válság és a polgárháború szomorú éveit csirájában fojtottak meg minden lendületet. Ma két tényező versenye szabja meg a további irányt. Egyik oldalon áll a fogyasztók érdeke. Ez a réteg vállalta azokat a terheket, amelyek ráhárulnak a mezőgazdaság előnyben részesítéséből. Nagyobb adóterhek, magasabb árak, a kereslet befolyásának megszüntése az áralakulásra s végül az irányított fogyasztás, mind olyan tényezők, melyek kétségtelenül terhet jelentenek a számottevő városi tömegekre. Ezt attól a belátástól indítatva vállalták, hogy egy magát fenyegetettnek érző néptől a közérdek áldozatokat kíván.

A mezőgazdaság ujjaszervezését hatékony önvédelmi eszköznek látja a német átlagember s ezért levonja a maga számára azokat a következményeket, amelyek nem mindig kellemesek. A másik oldalon azonban a termelők állanak. Mint láttuk, a nemzeti ajándékok egész sorát kapták meg — főleg a kisebb birtokkategóriákban, mert a nagyobb birtokoknak nincs területkel arányosan jobb sorsuk — és azokat a köz érdekében kamatoztatták. Ennek megfelelően azonban az állam megkivánja tőlük, hogy egész erejüket az eléjük kitűzött cél elérésének szenteljék. Mikor érik el a teljesítőképeség határát? A belső anyagi erők kapcsán elért gazdasági fellendülés következménye a fogyasztás megnövekedése. A német nép ma 25 százalékkal több buzálszítet, 24 százalékkal több cukrot, 34 százalékkal több gyümölcsöt, 23 százalékkal több vaját és 50 százalékkal több tengeri halat fogyaszt, mint 1932-ben. Igaz, hogy az összehasonlítás nem egészen megbízható, mert 1932 a legmélyebb esés éve volt és nem fogadható el átlagnak. Azonban bárhol vesszük is, tény az, hogy ma nagyobb a fogyasztás, mint az uralomátvitel napjaiban volt. Lépést tud-e ezzel a fejlődéssel a német élelmiszeri rend tartani? 1927-ben a szükségletnek csak 65 százalékat fedezték belföldi agrárterményekkel; 1932-ben háromnegyed részét és 1938-ban 83 százalékat. Az autarkia fokozása egyre nehezebb lesz, ez általános tény, nem a német viszonyokból leszűrt tapasztalat. (Mégis szembetűnő, hogy 1927 és 1932 közt az önellátás mérvé nagyobb emelkedett, mint az utolsó hat év alatt.) S nem felejtendő el, hogy az 1938. és 1939. évek tízmillió embernél többlet gyarapították azok számát, akik agrárcikkekkel való ellátásukat a határokon túlról várják. Az osztrák, a szudétánémet, a zsonyorknyéki volt magyar, a protektorátusbeli cseh és morva népség eddigi beszerzési forrásaitól elzárva, ma a Reichsnährstand vásárlóinak számát szaporítja: a termelés újabb felfokozása ismét beruházásokat fog követelni s ez ismét új terheket jelent a fogyasztók számára, akik ezt adóban vagy terményárban kénytelenek vállalni.

— Palackpostát fogtak az indiai óceán non. Az Indiai-óceán kellős közepén a Namar nevű hajó egy palackot emelt ki a vízből. A palackban a következő tartalmu cédula volt: „Nem tudom, hol járok. Csak annyit tudok, az Indiai-óceánban. Vitorlás csónakunk heves viharban megsérült, az elmerülés elkerülhetetlen. Adjátok át utolsó üdvözlésünket Parry U. Holcock urnak New-yorkban...” Itt a pontos cím következik. Kiadós nyomozás indult annak kiderítésére, ki volt az a vakmerő, aki az Indiai-óceán közismerten viharos vizére egy kis vitorlás csónakkal kimerészkedett?

ban; ilyen a Kalahári Délafrikában s az Utah az Egyesült Államokban. Valamivel kevésbé sivar képet adnak a homoksisivatagok, ilyenek vannak Arabiában, Turkesztánban s a Szaharában az El Erg. A szél a homokot óriási dűnák alakjában halmozza fel, ezek a szél irányában nyomulnak előre. De igen sok sivatagban hajdani, erősebb éghajlat nyomait lehet felfedezni: széles, már kiszáradt folyó völgyeket. Ezek kétségtelenül a negyedekből maradtak, amikor egészen mások voltak az éghajlati viszonyok, mint ma. A hőmérséklet a Földön alacsonyabb volt. Ezt bizonyítják az ebből a korból maradt glecserek nyomai a magas hegyvidékeken (Alpok, Kárpátok). A hidegnek megfelelően a párolgás is sokkal

gyengébb volt, a magas vízállású folyók olyan helyekre is behatoltak, ahol ma már csak „vádik”, homokba temetett völgyek vannak, melyeket csak ritkán tölt meg vízzel a rövid zápor... S még valamire tanít a Sivatag. A föld köztengermelléki országokban megfigyelték, hogy a szél vörösszínű homokot szállít az afrikai port felől. Ez a nép képzeletében: véreső. Ugyanez történhetett a negyedekben, amikor is a hatalmas európai folyók árterületének iszapját fölszedte a szél és óriási porfelhőkként fújta be vele a síkságok mellékét. A por „lössz” alakjában maradt meg s ma Európa legtermékenyebb termőföldjét alkotja végig Havasalföldön, a magyar pusztán, Észak-németországon keresztül Belgiumig.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(39.)

— Oh, ön az, mister Seemann? — mondta Hilda, mint aki megkönnyebbül, hogy tengersok idegen között végre egy ismerősre akad, — nem találom az uramat. Nagyon kedves lenne, ha hozzá vezetne.

— Olyan sürgős mondanivalója van a férjének? — kérdezte Harry és hangja behelzög melegen szólt. — Olyan nagyon sürgős, hogy nem szentelhet közben egy-két percet régi, jó barátjának?

— Nincs semmi sürgős mondanivalóm — felelte Hilda elfogulatlanul —, de szeretem, ha mellettem van. Tudom, hogy ő is nyugtalanodik, ha nem lát.

— Ennyire szeretik egymást, hogy néhány percig sem tudnak meglelni külön-külön?

— A férjem a legjobb ember a világon. Megérdemli, hogy szeressem és boldognak érezzem magam mellette.

— Milyen érdekes fordulatot vett az élete. — Harry igyekezett könnyed módon társalogni, — mennyi minden történt, mióta utoljára láttuk egymást. Hogy történt minden? Ugy érdekel a sorsa. Mondja el.

— Nem szívesen beszélek magányügyeimről — mondta Hilda hidegen.

— De nekem, Hilda. Nekem? Oh, elfelejtette már, hogy hajdan milyen jó barátok voltunk? Nem volt semmi titkunk egymás előtt. Régen elmondta minden gondolatát, minden érzését nekem.

— Akkor jóbarátok voltunk, ma idegenek vagyunk, akik véletlenül találkoztunk egy hajó fedélzetén. Ez a találkozás igazán nem jogosít fel senkit bizalmaskodásra.

— Hogy lehet valaki ennyire hűlen? — kiáltott fel Harry és hangjában őszinte keserűség csengett. — Ha tudná, Hilda, hogy hányszor jutott eszembe, hányszor vágyódtam ártatlan, tiszta fehérség után. Hányszor kívántam volna, hogy mellettem legyen...

— Kedves mister Seemann, — ön egy tapasztalatlan, naiv kis leányról beszél, aki régen, nagyon régen meghalt. Ne tévessze össze mistress Workmannt a jelentéktelen, kis gépirólánnyal, aki reggeltől estig szorgalmasan dolgozott az Allgemeine Sparkassa titkárságában és ha munkájával elkészült, este, szerelmesen andalgott Heinz Seemannal a Zoo sétányain. Be rége meghalt ez a naiv, hiszékeny, szerelmes kisleány. Olyan régen, hogy nem is emlékszik már rá senki.

— Csak én — suttogta Harry és hangja izgatottabb lett, mint maga is szeretne volna. — Hogy szerettem, milyen boldog voltam, mikor vele lehettem... és, minden bökör mellett hogy ölelkeztünk, milyen őszintén, forrón csókoltuk egymást...

— Lehet, — mondta Hilda hidegen — a kis gépiróleány azonban meghalt és nem bízta reám titkait.

— Miért mondja folyton, hogy meghalt?

— Egyszer megölte valaki. Valaki, aki nagyon gonosz, szívtelen, nagyra-vágyó volt és szegyelte, hogy a szegény kis gépiróleány a világon van.

— Hilda, — hogy mondhat ilyent?

— A haldokló kis gépiróleánytól tudom. — Az volt az utolsó szava — Meg ölt, mert szegyelte magát miattam. Szegyelte a szegénységemet, az egyszerűségemet.

— Milyen rettenetes hidegen beszél róla. Hilda, most maga kegyetlen. Sokkal kegyetlenebb, mint a fiatalleány, akiről beszélt és akit talán megszédített a pénz... az álmok. A jövő szépe...

A repülés a sarkkutatás
szolgálatában

A sarkvidék kegyetlen féltékenységgel őrizte titkait az ember kíváncsisága ellen borzalmas fegyverekkel: hideg, hóviharakkal, éhséggel és skorbuttal küzdött. Harminc éve múlt annak, hogy Peary elsőnek érkezett az északi sarkra, 1909 április 6-án, a jég táblán telel és rettenetes szenvedései után; ahonnan fagyott kezekkel, holtra fáradtan jött vissza. Csak kivételes energiájú emberek voltak képesek ilyen vállalkozásokra.

Ma már lehullott a misztikum leple a sarkvidékekről s bár ma is kockázatosak a sarki utazások, még sem lehet már beszélni az első expedíciók veszedeiméről; majdnem tökéletes fogalmunk van már a sarki viszonyokról, sőt már megjelentek az első 100.000 léptékes részletes helyrajzi térképek lapjai is. Ez az óriási léptékkel véghez vitt haladás a rádió és fotográfia mellett elsősorban az aviatika fejlődésének köszönhető, a repülőgépet át képes hatolni a mindenütt nehéz jégkéreggel fedett területeken, sőt ami eddig egyáltalán nem volt lehetséges, a több ezer méteres sarkvidéki hegységek felett is, az aviatikus a legpontosabban tud tájékozódni a jég állapotáról és az utirányról s nagy szerepe van a hajós-expedíciók irányításában. Az első sarkvidéki utazások célja az északi nyugati és északi keleti átjárók, valamint az esetleges szárazföldek felderítése; de a repülés feltalálása előtt, a hajót állandóan veszély fenyegette, mert a sűrű ködben borzasztó harcok kellett megvívnia közeledő jéghegyekkel és a partok hófödte jégtábláival. De hány hajó roppant össze a jégtáblák rettenetes szorítása alatt... Így aztán nem csoda, hogy ha a háború előtti térképeken a partvonalak legnagyobb részét pontozott vonal jelöli.

A múlt századvégi expedíciók reménytelen erőfeszítései után a repülés új korszakot nyitott a sarkkutatás számára. Rövid idő alatt roppant nagy területeket lehet már bejárni és át lehet tekinteni ezeket a titokteli és annyi meglepetést tartogató vidékeket, ahol eddig csak vak módjára tapogatózózt az ember. A rövid ideig tartó enyhébb időjárást sietve kell itt kihasználni. A repülés megszabadult a hosszú hónapokon át tartó szárazföldi expedíciók legnagyobb gondjától: a nagymennyiségű élelem szállításának kérdéséről is. Peary expedíciója még egész éven át tartott, míg Byrd 1926 május 9-én startolt gépével a Spitzbergákról s miután érinti az északi sarkot, 16 óra múlva már vissza is érkezik.

De azért az aviatikának is sok nehézséggel kell megküzdenie. Mert még a „legmelegebb” hónapban sem lehet itt még 10 fok hőmérsékletet sem számítani. Minden folyadék megfagy és a gépre tapadó nehéz jégkéreg ezer veszélyt jelent. A Föld mágneses sarka közelében fellépő mágneses zavarok lehetetlenné tesznek minden tájékozódást.

— Nem tudom, hogy nagyra-vágyásból, hűségéből, felfuvalkodott gögből szabad-egyikolni? — És hogy az ilyen gyilkosságnak van-e enyhítő körülménye? — folytatta Hilda ugyanazon a könnyed, társalgó hangon, amellyel beszélgetésüket kezdte. — De, ha annyira érdekli a történet, elmondom tovább is. A kis gépiróleány meghalt, mint mondtam és helyét egy elszánt, nagyratörő, akaraterős nő foglalta el. Ott ült a bankban, de nem álmodozott mint elődje, hivatalos levelezések idején, hanem számolt. Ügyesen, okosan, józanul. És egyszer egy amerikai üzletfél lépett be az ajtón, deresedő hajú, magas, napbarnított, férfias arcú... és ahogy belépett, rögtön belekeveredett a gépiróleány számításába. Belekeveredett és a számok csodálatosan elvesztették ridegségüket és mintha mind nyíló virággá váltak volna...

dást s vannak helyek, ahol a rádió, a ma, emberének hűségese informátora is csak bennlét, szomorúan hallgat. Számolni kell azonkívül a startolás és landolás nehézségeivel, külön szerkeszetek harcolnak a hideg ellen és biztosítják a karburátorok és az olaj megfelelő hőmérsékletét. A tapasztalat szerint a partok, torkolatok és szorosok gleccsereinek sima jégpáncélja jó startoló felület, ellenben a rögs belföldi jég, melyen egymást érik a ráncok, összeviszsa torlódo jégtömbök és hasadékok s amelyeken a szél által összeesepert hó dűnékben halmozódik fel; lehetetlennek teszi a leszállást. A nyár eleji olvadás mély csatornákat váj a felületen, ezért a sarki utazásokra készített gépek két-eltűk módjára egyszer a levegőben, máskor a vízen, vagy jégen haladnak tovább. A havon való startoláshoz igen alkalmasak a sítalpakkal ellátott gépek, úgy, hogy némely gyakorlott sarkutazó pilóta azt állítja, hogy a sarki repülés veszélyei számával sem nagyobbak, mint a normális terepen.

Az üzemenyaggal való ellátás nehézségei igen nagyok, ezért a repülőexpedícióknak is feltétlenül szüksége van a hajók segítségére, melyek könnyen elérhető pontokon várakoznak és a repülés biztos bázisát jelentik. Ilyeneket a Spitzbergákon anémek és norvégek építettek ki, a Szovjet pedig még mindig az északi keleti átjárókat keresi, valamint az Északamerika felé való légiút kiépítésén fáradozik. A leningrádi sarkkutató intézet több repülőgéppel és jégtörő hajóval rendelkezik és a Lénin torkolati vidékén végez makacs kutatásokat petróleumforrások felderítése céljából. A repülőexpedíciók során az első hőse a svéd Andree, aki 1897-ben léggömbön akart a Spitzbergákról Alaszkába jutni, a magával vitt postagalambok közül is csak egyetlen egy érkezett vissza, mert a lerakódó hó annyira ránehezedett a léggömbre, hogy kénytelen volt leszállani a hó és jégsivatag kellős közepén. Az elpusztult tábor maradványait 34 évvel később találták meg. Wellmann 1906-ban kormányozható léghajóval indult el, de beleütközött egy hegységbe s gépe megrongálódott. A háború után a német Mittelholzer első volt, aki egy sereg térképfelvételt készített a sarkvidék környékéről. 1925-ben Amundsen két hidroplánnal indult el, de mindkét gép megsérült a 87 fok szélességi fok alatt; több hónapi munka után az egyiket sikerült kijavítani, de csakhamar elfogyott az üzemanyag, úgy, hogy bár 160.000 négyzetkilométernyi területet repült be, kénytelen volt visszahúzózni. Nyomat sem találta szárazföldnek, tehát bebizonyosodott, hogy a sarkvidéket teljes egészében óceán borítja. Egy más alkalommal a „Norge” nevű léghajó indult el, ekkor Ellsworth és Nobile is vele voltak. 1926 május 11-én startolt a Spitzbergákról, átrepül a sarkokon s két körrepülés után Alaszkába

Minden virág lett... és illat, szépség, napsütés, szín és hangulat keltette életre Mistress Workmannt, aki most már türelmetlenül szeretne férje mellett lenni.

— Hilda... és számomra nincs semmi meleg, résztvevő szava?

— Nem tudom mister Seemann, hogy miért volna szüksége részvétre?

— Mert szeretem, Hilda. — Jobban mélyebben, megértőbben, mint valaha. Megőrülök, ha nem mond egy biztató szót. Engedje meg, hogy találkozzunk, hogy láthassam néha...

Az amerikai asszony szó nélkül sarkon fordult és elindult egyedül az ura keresésére. Harry ott maradt egyedül, ügvetlenül... Még csak kísérletet sem mert tenni rá, hogy utolérje Hildát, karjába öltse karját és visszavezze férjéhez.

(Folytatása következik.)

ba érkeznek s így 250.000 négyzetkilométernyi területet ismer meg, végleg bebizonyosodik, hogy az északi sark az óceán közepén van. Majdnem ugyanakkor Byrd és Bennett is megjárják a sarkot egy hárommotoros Fokker gépen. 1928-i esztendő az „Italia” katasztrófája borítja gyászba. De az aviatika tovább fejlődik s Wilkins elsőnek repül át a déli sarkvidéket. Egymást követik ezután Wolfgang (1930), Lindberg (1933), Solberg (1935), majd az oroszok repülőexpedíciói. Ez utóbbiak főleg a Moszkva—Északamerika légi útvonal megteremtésén dolgoznak s 1937-ben Tchcalov és Gromov leszállás nélkül jutnak el az USA-ba 10.500 kilométeres repülés után.

Mindez arra mutat, hogy az aviatikát nemcsak emberölésre lehet használni, hanem a tudomány szolgálatába lehet állítani. Csakis a repülésnek köszönhető, hogy ma már egyik sarkvidék sem „terra incognita”, hanem pontos fogalmaink vannak az ottani földrajzi viszonyokról, sőt megközelítőleg precíz térképekkel rendelkezünk. (i. a.)

— Megnyerte a veterán lovak díját egy bagózó öreg paripa. Cardiffban egy gazdasági kiállításon egy 21 éves ló nyerte el a kiérdemesült veterán lovak díját. A ló 10 éve dolgozik. Arról nevezetes, hogy szeret bagózni. Naponta egy uncia dohányt fogyaszt el és reggelként csak akkor áll munkába, ha már megkapta első adagját.

— Oroszországban műfogakat kapnak a tehenek. A „Vecsernaya Moszkva” c. szovjetlap szerint a vorosilovgardi kerületben garázdálkodó mezőgazdasági rombolók a tejgazdaságokban titokzatos állatbetegséget terjesztettek, aminek következtében a tehenek fogai kihullottak. Miután az állatorvosok nem találták meg a rejtélyes ragály nyitját, a kétségbeesett gazdák fogorvoshoz folyamodtak, akik műfogakat készítettek a tehenek számára. A lap szerint a kísérlet fényesen bevált: a tehenek megelégedetten kérődznek műfogak segítségével. A példát olyan esetekben is követni fogják, amidőn az állatok bármely más okból hulltak el fogaikait.

— Matróz-hosszu. John Tompson, a Rossian nevű hajó fedélzetmestere a napokban Mozambikba érkezett. Hajóját otthagya, lakást bérelt a városban. Megtelepedése első éjszakáján végigjárta a mulatókat és egy helyen verekedésbe bonyolódott. A mulatóban vigan folyt a zene, mikor a hatalmas erejű Tompson a zenekarhoz lépett és a szakszofonóist kiemelte abból. — Arden, most leszámolunk — kiáltotta. Előrántotta hosszú kését és a boldogtalan embert átütötte vele. Oly erővel tette ezt, hogy Arden valósággal odaszegezte a parketthez. Azután nyugodtan rendelkezésére állt a rendőröknek. Elmondta, hogy a szakszofonóist elbolondította Tompson felesége, tönkretette a nőt, akinek kis vagyonkáját is elköltötte. Az asszony végül is öngyilkosságot követett el. Tompson az egész világon végigüldözte vetélytársát s végül Mozambikban megtalálta s végzett vele.

— A világ leggazdagabb négerének különös végrendelete. M'Amba Jonathan, egy belsőafrikai néger törzs feje a napokban meghalt. Hatvan felesége és huszonhét gyermeke gyászolja. A törzsfőt eltemették és keresték a végrendeletét. Meg is találták azt egy loan dai ügyvédi irodában. A ravasz néger a halálát megelőző negyedik napon küldte be végrendeletét az ügyvédhez futár útján. Elolvasták a kifogástalan angol szöveget és utána portugál nyelven leírt levelet s nagy megdöbbenéssel kiderült, hogy M'Amba a világ leggazdagabb négere, még amerikai társainál is gazdagabb. Vagyonát aranyban, értékes fákban és bőrökben, adóban, bányákban, fafeldolgozó telepekben és saját gőzkompokban mintegy hármillió dollárra becsülik. De az örökséghez csak az juthat hozzá, aki kimutatja, hogy négy generáción át nem keveredett más törzsbellel, azonkívül ha tíz esztendőig nem veszi igénybe a vagyont, ellenkezőleg megnöveli. Ezért a gyon értékpapírokba fektetendő és az örökös orra előtt biztos, de hozzáférhetetlen helyen tartandó.